

POWIAT SOCHACZEWSKI

STRATEGIA ROZWOJU

POWIATU

SOCHACZEWSKIEGO

NA LATA

2008 - 2013

**Strategia Rozwoju Powiatu Sochaczewskiego
na lata 2008 - 2013
powstała przy współpracy**

61-706 Poznań

ul.Libelta 1a

tel./fax.: 061/851 86 77

**Jacek Mrowicki - Prezes Zarządu, Paweł Śliwiński – Wiceprezes
Zarządu**

Sąd Rejonowy w Poznaniu – Wydział XXI Gospodarczy KRS, nr KRS 0000028098

NIP: 778-10-24-498, wysokość kapitału zakładowego: 7.549.999,00 PLN

Spis treści:

1.	WSTĘP	6
1.1	Podstawowe założenia Strategii Powiatu Sochaczewskiego	7
1.2	Metodyka prac nad Strategią	8
1.3	Miejsce dokumentu wśród dokumentów strategicznych Powiatu	10
2.	PODSTAWOWE INFORMACJE O POWIECIE	12
2.1	Wstęp	13
2.1.1	Ogólna charakterystyka Powiatu	13
2.1.2	Gleby	14
2.1.3	Flora i fauna	14
2.2	Analiza stanu obecnego	15
2.2.1	Sytuacja demograficzna i społeczna Powiatu	15
2.2.2	Bezrobocie	17
2.2.3	Oświata i edukacja	21
2.2.4	Kultura i sport	23
2.2.5	Rozwój turystyczny Powiatu	25
2.2.6	Opieka zdrowotna	28
2.2.7	Pomoc społeczna	30
2.2.8	Bezpieczeństwo publiczne	32
2.2.9	Rozwój gospodarczy	34
2.2.10	Infrastruktura drogowa i kolejowa	36
3.	ANALIZA STRATEGICZNA POWIATU SOCHACZEWSKIEGO	40
3.1	Bilans strategiczny powiatu Sochaczewskiego	41
3.1.1	Bilans strategiczny w obszarze rozwoju społeczności lokalnej.	41
3.1.2	Bilans strategiczny w obszarze stanu środowiska.	43
3.1.3	Bilans strategiczny w obszarze rozwoju gospodarczego.	44
3.2	Analiza potencjału rozwojowego powiatu Sochaczewskiego	46
3.3	Analiza SWOT	47
4.	WYBÓR STRATEGII POWIATU SOCHACZEWSKIEGO	49
4.1	Zasady zrównoważonego rozwoju powiatu Sochaczewskiego	50
4.2	Wizja rozwoju powiatu Sochaczewskiego	51
5.	PROGRAMY STRATEGICZNE POWIATU SOCHACZEWSKIEGO	52
5.1	Inwestycyjne programy strategiczne	54
5.2	Pozainwestycyjne programy strategiczne	55
6.	STRATEGIA POWIATU SOCHACZEWSKIEGO A INNE DOKUMENTY STRATEGICZNE	58
6.1	Wstęp	59
6.2	Strategia Rozwoju Kraju	59
6.3	Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego	60

7.	WDRAŻANIE STRATEGII	61
7.1	Metody wdrażania i monitorowania Strategii Rozwoju Powiatu Sochaczewskiego na lata 2008-2013	62
7.2	Sposoby inicjowania współpracy między sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi	65
7.3	Public relations Strategii Powiatu Sochaczewskiego	65
8.	ZAŁĄCZNIKI	67
8.1	Karty programów strategicznych	68
8.2	Analiza potencjału rozwojowego Powiatu Sochaczewskiego	79
8.2.1	Potencjał rozwojowy w obszarze rozwoju społeczności lokalnej.	79
8.2.2	Potencjał rozwojowy w obszarze stanu środowiska	80
8.2.3	Potencjał rozwojowy w obszarze rozwoju gospodarczego	81
8.3	Macierz analizy SWOT powiatu Sochaczewskiego	83
8.4	Macierz analizy TOWS powiatu Sochaczewskiego	84
8.5	Analiza SWOT/TOWS	85

Spis tabel

Tabela 1.	Rozwój ludności powiatu latach 1999 – 2006	15
Tabela 2.	Ruch naturalny ludności wg płci w latach 1999-2006	15
Tabela 3.	Migracje w ruchu wewnętrznym i zagranicznym wg płci w latach 1999-2006	16
Tabela 4.	Struktura ludności powiatu Sochaczewskiego w roku 2006	16
Tabela 5.	Wskaźnik bezrobocia w regionie w stosunku do województwa i kraju w latach 2004-2006	17
Tabela 6.	Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy w latach 2004-2006	18
Tabela 7.	Bezrobotni według stażu pracy w latach 2004-2006	18
Tabela 8.	Zmiany stanu bezrobocia w latach 2004-2006	19
Tabela 9.	Środki finansowe na realizację aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w dyspozycji PUP w latach 2004-2006	20
Tabela 10.	Subsydiowane zatrudnienie w latach 2004-2006	20
Tabela 11.	Przyuczenia do zawodu i przekwalifikowania w latach 2004-2006	21
Tabela 12.	Szkoły ponadgimnazjalne w Powiecie Sochaczewskim wraz z liczbą uczniów oraz oddziałów w roku szkolnym 2006/07	22
Tabela 13.	Realizacja budżetu z zakresu pomocy społecznej z podziałem na zadania i źródła ich finansowania.	31
Tabela 14.	Zdarzenia wymagające interwencji straży pożarnej w latach 2003-2006	34
Tabela 15.	Przestępstwa popełnione na terenie Powiatu Sochaczewskiego w 2006 roku	34
Tabela 16.	Liczba firm zarejestrowanych w systemie REGON w latach 2004-2006	35
Tabela 17.	Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w Powiecie Sochaczewskim w rejestrze REGON wg sekcji PKD w latach 2004-2006	35
Tabela 18.	Zestawienie długości dróg powiatowych z podziałem na gminy.	36
Tabela 19.	Zestawienie obiektów mostowych na terenie Powiatu z podziałem na gminy.	39
Tabela 20.	Bilans strategiczny w obszarze rozwoju społeczności lokalnej	41
Tabela 21.	Bilans strategiczny w obszarze stanu środowiska	43
Tabela 22.	Bilans strategiczny w obszarze rozwoju gospodarczego	44
Tabela 23.	Analiza SWOT dla Powiatu Sochaczewskiego	47

Tabela 24. Zestawienie realizacji programów i działań inwestycyjnych Strategii Rozwoju Powiatu Sochaczewskiego.	54
Tabela 25. Zestawienie realizacji programów i działań pozainwestycyjnych Strategii Rozwoju Powiatu Sochaczewskiego.	55
Tabela 26. Bilans strategiczny - potencjał rozwojowy w obszarze rozwoju społeczności lokalnej	79
Tabela 27. Bilans strategiczny - potencjał rozwojowy w obszarze stanu środowiska	80
Tabela 28. Bilans strategiczny - potencjał rozwojowy w obszarze rozwoju gospodarczego	81

Słownik użytych pojęć i skrótów:

Powiat	Powiat Sochaczewski
JST	jednostka samorządu terytorialnego
Cel strategiczny	cel, jaki powiat chce osiągnąć w perspektywie czasowej niniejszego dokumentu;
MŚP	małe i średnie przedsiębiorstwa
NFOŚIGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
Polityka branżowa	opis działań kierunkowych i zasad postępowania w określonej dziedzinie, które posłużą do realizacji celów
Priorytet	określenie wagi konkretnego celu operacyjnego powodującego potrzebę jego realizacji przed innymi
Program	zbiór zadań (ew. projektów) wskazujący przedmiot podejmowanych działań, jednostkę organizacyjną odpowiedzialną za ich wykonanie i nadzór oraz wskaźniki oceny stopnia osiągnięcia wyznaczonych celów
Ustawa o finansach publicznych	ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 155, poz. 1014 z późniejszymi zmianami)
Ustawa o dochodach	ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 1999 - 2003 (Dz. U. Nr 150, poz. 983 z późniejszymi zmianami)
WFOŚIGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
Wizja powiatu	wyobrażenie przyszłego, pożądanego stanu JST
WPI	wieloletni plan inwestycyjny – analiza możliwości inwestycyjnych od strony rzeczowej i finansowej
WPR	wieloletni plan rozwoju – analiza potrzeb inwestycyjnych od strony rzeczowej
Wskaźnik	narzędzie pomiaru osiągnięcia celu lub realizacji programów, projektów i zadań
Zadanie	podstawowa jednostka realizacyjna służąca osiągnięciu wyznaczonych celów, wskazująca przedmiot zadania, osobę odpowiedzialną za wykonanie i nadzór, harmonogram realizacji, koszt realizacji i źródła finansowania
Zasady	wartości i przesłanki określające politykę branżową, będące podstawą do wyznaczania kierunków podejmowanych w ramach jej działań
Zrównoważony rozwój	rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje integracja działań ekonomicznych, społecznych oraz przyrodniczych w celu utrzymania trwałości jego rezultatów oraz możliwości zaspokajania potrzeb poszczególnych społeczności współczesnego i przyszłych pokoleń

1. WSTĘP

1.1 PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA STRATEGII POWIATU SOCHACZEWSKIEGO

Planowanie jest rzeczą trudną, ponieważ dotyczy przyszłości. Niemniej trudno dotrzeć do celu bez wcześniejszego uświadomienia sobie, w jaki sposób wyznaczony cel osiągnąć. Na co zatem winno się zwracać uwagę, aby wysiłek w dążeniu do celu nie okazał się próżny?

Przede wszystkim trzeba jasno i wyraźnie sprecyzować cele, a następnie określić dostępne dla nas sposoby dotarcia do nich. **Tworzenie strategii, wspartej wieloletnim planowaniem, jest właśnie takim narzędziem umożliwiającym realizację zamierzeń.**

Należy zdawać sobie sprawę, że każdy obszar kraju posiada swoją specyfikę, zatem każda jednostka samorządowa powinna określić swe cele samodzielnie; strategia uniwersalna, zawierająca wszystkie możliwe aspekty rozwoju, z pewnością nie będzie tu narzędziem skutecznym.

W związku z powyższym dobra strategia powinna posiadać następujące cechy:

- **unikalność** - musi być specyficzna dla danego środowiska,
- **rzetelność** - musi być oparta o opinię społeczną, aby miała realne wsparcie; jednocześnie powinna być też „wbudowana” w otoczenie (krajowe i unijne),
- **użyteczność** - musi przetwarzać dalekosiężne cele w konkretne zadania wykonywane w ramach kolejnych budżetów,
- **aktualność** - musi być okresowo weryfikowana.

Istotnym pytaniem, na które trzeba sobie odpowiedzieć tworząc strategię jest zawsze, jaki przyjąć horyzont czasowy? W niniejszej strategii postanowiono posłużyć się okresami programowania przyjętymi w Unii Europejskiej i przyjęto perspektywę do roku 2013.

**ZASADNICZYM CELEM STRATEGII POWIATU SOCHACZEWSKIEGO JEST ODPOWIEDŹ
NA PYTANIE:
„W JAKIM MIEJSCU BĘDZIEMY ZA 6 LAT”**

Dlaczego warto posiadać strategię rozwoju?

Strategia jest dokumentem nakreślającym główne cele i kierunki przyszłego rozwoju powiatu, uwzględniającym potrzeby społeczności lokalnej. Strategia winna być realizowana poprzez przygotowanie nowych i modyfikowanie już prowadzonych działań na terenie powiatu. Działania te porządkuje się w programy odpowiadające celom strategicznym.

1.2 METODYKA PRAC NAD STRATEGIĄ

Podczas budowania strategii postanowiono nawiązać do idei "zrównoważonego rozwoju powiatu" przyjętej w formie „Agendy 21”, w której działaniami objęto 3 podstawowe obszary aktywności: gospodarkę, środowisko (zarówno przyrodnicze jak i przestrzenne) oraz społeczeństwo. Strategia zrównoważona winna być nakierowana na przyszłe pokolenia i koordynować zróżnicowane potrzeby powiatu poprzez pryzmat szanowania potrzeb we wszystkich trzech zasadniczych obszarach.

Określając zamierzenia strategii kierowano się następującymi przesłankami:

- władze lokalne chcą pełnić rolę aktywnego inspiratora i koordynatora działań w powiecie,
- współpraca różnych środowisk lokalnych może przynieść wiele dodatkowych korzyści niemożliwych do osiągnięcia indywidualnie,
- Powiat chce być otwarty na kontakty zewnętrzne widząc w nich źródło rozwoju i innowacji,
- poprawa jakości życia mieszkańców całego powiatu związana jest z poprawą sytuacji gospodarczej.

Prace nad strategią składały się z następujących elementów:

1. Określenie stanu aktualnego:

Diagnoza obejmuje przegląd najważniejszych elementów struktury społeczno-gospodarczej powiatu. Szczególny nacisk położono na omówienie następujących zagadnień:

- sytuacji demograficznej i społecznej,
- sytuacji na rynku pracy,

- stanu infrastruktury społecznej, w szczególności bazy materialnej oświaty i wychowania, zagadnień pomocy społecznej, służby zdrowia, bezpieczeństwa publicznego, kultury oraz sportu i rekreacji,
 - rozwoju turystycznego,
 - sytuacji gospodarczej,
 - stanu infrastruktury drogowej i kolejowej.
2. Bilans strategiczny Powiatu Sochaczewskiego, uwzględniający osiągnięcia przyjętych wcześniej celów strategicznych.
 3. Określenie potencjału rozwojowego.
 4. Zagregowana analiza możliwości rozwoju Powiatu Sochaczewskiego.
 5. Wizja Rozwoju.
 6. Określenie Programów Strategii Rozwoju Powiatu.
 7. Koordynacja strategii z innymi dokumentami strategicznymi.
 8. Określenie zasad monitorowania i aktualizacji strategii.
 9. Przygotowanie i przedłożenie Radzie Powiatu projektu Strategii.

W oparciu o powyższą metodę wyznaczone zostały kierunki rozwoju powiatu. Przygotowana Strategia Rozwoju Powiatu Sochaczewskiego obejmuje perspektywę do roku 2013. Na poziomie szczegółowym zadanie to przejęte jest przez dokumenty operacyjne.

PODSTAWĄ METODYKI PRAC JEST ICH USPOŁECZNIE

Przy pracach kierowano się zasadą wykorzystania dotychczasowych prac i propozycji zgłaszanych w powiecie. Strategia jest naturalną kontynuacją już realizowanych zamierzeń opartą o dynamiczne zmiany otoczenia:

Źródłami informacji były też dokumenty strategiczne jednostek nadrzędnych:

1. STRATEGIA ROZWOJU KRAJU,
2. STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO,

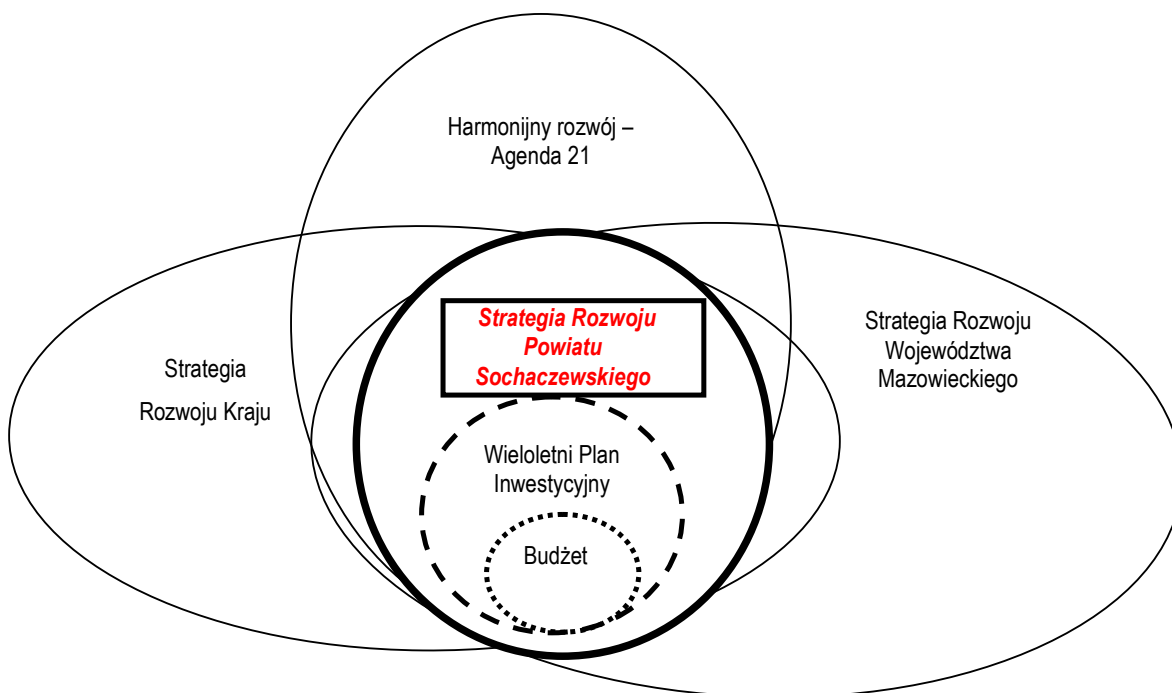
Ponadto korzystano ze stron internetowych podmiotów mieszczących się na terenie powiatu i danych statystycznych.

Podczas spotkań związanych z pracą nad Strategią zbierano informacje od przedstawicieli różnych środowisk powiatu, które następnie wykorzystano podczas przygotowywania niniejszego opracowania.

1.3 MIEJSCE DOKUMENTU WŚRÓD DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH POWIATU

Schematycznie miejsce Strategii pośród innych podstawowych dokumentów dotyczących rozwoju jest następujące:

Ze względu na naturalną potrzebę tworzenia dokumentów o charakterze strategicznym dla różnych obszarów aktywności przyjęto zasadę otwartości niniejszego dokumentu. Zmiany, uzupełnienia i modyfikacje polegać będą mogły zarówno na poprawianiu wprost dokumentu bazowego, jak i na dołączaniu innych dokumentów jako uzupełnień strategii.

Ogólnie dokumenty dotyczące rozwoju strategicznego powiatu podzielić można na dwa obszary.

Dokumenty kierunkowe:

STRATEGIA - dokument nadrzędny względem innych aktów prawa miejscowego,

POLITYKI BRANŻOWE - opisy działań kierunkowych i zasad postępowania, szczegółowe dla poszczególnych branż (np. Plan Zagospodarowania Przestrzennego).

Dokumenty realizacyjne:

PLANY/ PROGRAMY - zespoły projektów i zadań w określonej branży; mogą zawierać montaż finansowy;

PROJEKTY - zespoły powiązanych zadań realizowanych na podstawie harmonogramów, ze wskazanymi źródłami finansowania i wskaźnikami osiągnięcia celów;

ZADANIA - podstawowe jednostki realizacyjne, wskazujące: przedmiot zadania, osoby odpowiedzialne za wykonanie i osoby nadzorujące, termin rozpoczęcia i zakończenia realizacji zadania, sposoby realizacji, kwoty środków finansowych przeznaczonych na zadanie, sposób odbioru poprawności wykonania zadania, wskaźniki oceny osiągnięcia celów.

Ponadto należy zwrócić uwagę, że oprócz dokumentów wewnętrznych – stworzonych wewnątrz jednostki samorządowej (lub dla niej obligatoryjnych, mimo innego pochodzenia) - istnieć mogą inne, zewnętrzne dokumenty dotyczące strategii, które JST chce akceptować, mimo iż nie są obowiązujące od strony formalnej.

STRATEGIA ROZWOJU POWIATU SOCHACZEWSKIEGO MA CHARAKTER OTWARTY

2. PODSTAWOWE INFORMACJE O POWIECIE

2.1 WSTĘP

2.1.1 Ogólna charakterystyka Powiatu

Powiat Sochaczewski jest położony w centralnej części kraju. Na bardzo dobre położenie składają się zarówno bliska odległość do stolicy kraju Warszawy (około 55 km), jak i aglomeracji Łodzi (około 90 km).

Powiat Sochaczewski położony jest w zachodniej części województwa mazowieckiego. Powierzchnia Powiatu stawia go na 25 miejscu spośród 38 powiatów. Pod względem liczby ludności Powiat zajmuje 15 miejsce w regionie.

Administracyjnie Powiat podzielono na miasto Sochaczew oraz gminy: Brochów, Iłów, Młodzieszyn, Nowa Sucha, Rybno, Sochaczew i Teresin.

Powierzchnia Powiatu 731 km² stanowi 2% obszaru województwa mazowieckiego.

Mapa 1. Powiat Sochaczewski

Źródło: Starostwo Powiatowe w Sochaczewie

2.1.2 Gleby

W czwartorzędzie powstały na terenie dzisiejszego Powiatu Sochaczewskiego dwie formy: gleby pyłowe, brunatne wylugowane, opadowo glejowe wytworzone z piasków gliniastych i glin, utworów pyłowych wodnego pochodzenia oraz iłów. Gleby te rozwinęły się w ciepłym i wilgotnym klimacie. Warunki sprzyjały wietrzeniu i uwalnianiu z minerałów związków żelaza, które z próchnicą dawały brunatne zabarwienie. W miarę oziębiania klimatu następowało wymywanie i bielcowanie gleb brunatnych, stąd gleby brunatne wylugowane oraz pyłowe. Gleby brunatne zajmują niewielkie powierzchnie głównie przy ujściu Bzury do Wisły. Powstały na podłożu skał bogatych w wapń i krzemiany. Czarne ziemie to głównie ziemie błońsko-sochaczewskie, posiadające poziom próchniczny dochodzący do jednego metra. Wzdłuż dolin rzeki Bzury, Suchej, Pisi, Utraty i Łasicy występuje klasa gleb bagiennych reprezentowana przez gleby murszowe i glejowe. Są to gleby, w których proces bagienny uległ naturalnemu lub sztucznemu przerwaniu przez obniżenie poziomu wody gruntowej. Również wzdłuż rzek i na obniżeniach terenu występują mady rzeczne ciągnące się wąskimi pasmami.

2.1.3 Flora i fauna

Duże znaczenie dla kształtowania współczesnej flory Powiatu ma przede wszystkim intensyfikacja produkcji rolnej oraz rozwój osiedli i szlaków komunikacyjnych. Stąd też flora synantropijna, tj. związana z siedliskami stworzonymi przez człowieka (np. pola, ogrody, nieużytki, nasypy, drogi, podwórza, śmietniki) ma istotny udział i aktualnie odgrywa dużą rolę w całej florze na terenie powiatu. Do roślinności synantropijnej należą takie pospolite gatunki roślin jak: komosa biała, rdest ptasi, uczep, babka, pokrzywa, bieluń, łopian, lulek czarny, konopie. Rośliny synantropijne cechuje duża ekspansywność i żywotność. Wciąż przybywają nowe gatunki roślin, które z czasem wypierają ze swych naturalnych siedlisk gatunki rodzimej flory.

Podobnie jak roślinność również fauna uległa poważnym przekształceniom na skutek działalności człowieka dotyczy to zwłaszcza wytępionych od dawna dużych gatunków ssaków i ptaków. Ssaki kopytne reprezentowane są przez sarnę. Z ssaków drapieżnych spotkać można na terenie powiatu lisa, kunę domową, tchórza, łasicę. Ssaki owadożerne reprezentowane są przez jeża, kreta oraz ryjówki. Najliczniejszą grupę ssaków stanowią gryzonie: mysz polna, nornik zwyczajny i nornik bury, spotykane na polach i łąkach. Ziemnowodny tryb życia prowadzą piżmak, karczownik i bóbr, który niedawno z pomocą człowieka powrócił na te tereny. Otwarte tereny zasiedla zając szarak. Spotkać tu można również kilka gatunków nietoperzy.

2.2 ANALIZA STANU OBECNEGO

2.2.1 Sytuacja demograficzna i społeczna Powiatu

Według stanu na dzień 31 grudnia 2006 roku w Powiecie Sochaczewskim było zameldowanych 83 358 mieszkańców w tym 40 535 mężczyzn i 42 823 kobiety.

W roku 2006 średnia gęstość zaludnienia Powiatu wynosiła ponad 113 osób na 1 km². Liczba ludności w Powiecie od 1999 roku utrzymuje się na podobnym poziomie. Jest to wynikiem utrzymującego się przez ostatnie lata dodatniego salda migracji równoważonego poprzez ujemny przyrost naturalny. Poniższe tabele obrazują kolejno: rozwój liczby ludności w powiecie, ruch naturalny ludności oraz migracje ludności wewnętrzne i zewnętrzne w latach 1999-2006. Charakterystycznym zjawiskiem jest zmiana w obszarze migracji. W 2006 roku saldo migracji zagranicznych pogorszyło się o 20 osób. Zjawisko to jest związane z członkostwem Polski w Unii Europejskiej oraz otwarciem zagranicznych rynków pracy. Tabela 1 zawiera dane na temat rozwoju ludności Powiatu, a tabele 2 i 3 ruch naturalny i migracje ludności w latach 1999-2006.

Tabela 1. Rozwój ludności powiatu latach 1999 – 2006

wyszczególnienie	1999	2004	2005	2006
ogółem	83 338	83 374	83 371	83 358
mężczyźni	40 626	40 545	40 545	40 535
kobiety	42 712	42 829	42 826	42 823

Źródło: Bank Danych Regionalnych

Tabela 2. Ruch naturalny ludności wg płci w latach 1999-2006

wyszczególnienie	1999	2004	2005	2006
Urodzenia żywe				
ogółem	857	805	797	836
mężczyźni	442	396	421	433
kobiety	415	409	376	403
Zgony ogółem				
ogółem	899	842	834	878
mężczyźni	494	474	441	481
kobiety	405	368	393	397
Zgony niemowląt				
ogółem	5	1	7	2
mężczyźni	2	1	5	2
kobiety	3	0	2	0
Przyrost naturalny				
ogółem	-42	-37	-37	-42
mężczyźni	-52	-78	-20	-48
kobiety	10	41	-17	6

Źródło: Bank Danych Regionalnych

Tabela 3. Migracje w ruchu wewnętrznym i zagranicznym wg płci w latach 1999-2006

wyszczególnienie	1999	2004	2005	2006
w ruchu wewnętrznym				
ogółem	-47	40	24	39
mężczyźni	-11	42	18	46
kobiety	-36	-2	6	-7
zagranica				
ogółem	4	7	10	-10
mężczyźni	1	7	2	-8
kobiety	3	0	8	-2

Źródło: Bank Danych Regionalnych

Strukturę wiekową ludności Powiatu w 2006 roku przedstawia tabela 4.

Tabela 4. Struktura ludności powiatu Sochaczewskiego w roku 2006

wyszczególnienie	2006
w wieku przedprodukcyjnym - poniżej 15 lat	
ogółem	13 695
mężczyźni	6 973
kobiety	6 722
w wieku produkcyjnym: 15-59 lat kobiety, 15-64 lata mężczyźni	
ogółem	56 836
mężczyźni	29 299
kobiety	27 537
w wieku poprodukcyjnym	
ogółem	12 954
mężczyźni	4 308
kobiety	8 646

Źródło: Bank Danych Regionalnych

Ludność w wieku przedprodukcyjnym (poniżej 15 lat) stanowiła w 2006 roku 16,4% ogółu ludności, w wieku produkcyjnym 68,1% ogółu ludności i w wieku poprodukcyjnym 15,5% ogółu ludności. Dynamika rozwoju liczby ludności wskazuje, że przy ogólnym utrzymaniu się liczby mieszkańców na jednakowym poziomie zmniejsza się względny udział ludności w wieku przedprodukcyjnym (z 20,6% ogółu w 1999 roku do 16,4% w 2006 roku). Przy jednoczesnym wzroście liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym możemy mówić o procesie starzenia się społeczności Powiatu Sochaczewskiego. Zjawisko to jest charakterystyczne dla terenu całego kraju.

2.2.2 Bezrobocie

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy na koniec 2006 roku w powiecie zarejestrowanych jako bezrobotni było 4 113 osób w tym 2 118 kobiet, co daje wskaźnik bezrobocia w wysokości 12,8%. Wartość tę możemy porównać z danymi województwa i kraju, co zawiera tabela 5.

Tabela 5. Wskaźnik bezrobocia w regionie w stosunku do województwa i kraju w latach 2004-2006

wyszczególnienie	2004	2005	2006
Powiat Sochaczewski	16,4	14,4	12,8
Województwo Mazowieckie	15,0	13,8	11,9
Kraj	19,1	17,6	14,9

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Sochaczewie

Jak widać, wskaźnik bezrobocia na terenie Powiatu jest niższy niż w kraju oraz nie z pełna procent wyższy niż w województwie. Mimo dobrego wyniku w stosunku do całego kraju bezrobocie nadal trzeba uznać za jeden z ważniejszych problemów Powiatu.

Analizując strukturę bezrobotnych wg miejsca zamieszkania można powiedzieć liczba bezrobotnych zameldowanych na wsi i w mieście dzieli się mniej więcej na połowę. Bezrobotni na wsi stanowią około 51,8% ogółu bezrobotnych. Znaczny wpływ na pozycję na rynku pracy w powiecie ma wykształcenie, przy czym proporcje są charakterystyczne dla terenu całego kraju. Największy problem ze znalezieniem pracy mają osoby z niskimi kwalifikacjami (wykształcenie zawodowe oraz niższe). Grupa ta stanowi 66,7% ogółu bezrobotnych. Najniższy wskaźnik bezrobocia występuje wśród osób z wyższym wykształceniem (3,9% w 2006 roku). Struktura wiekowa bezrobotnych kształtuje się następująco: młodzież (ludność poniżej 25 roku życia) – 23,5% ogółu bezrobotnych, ludność powyżej 45 roku życia – 32,9% ogółu bezrobotnych. Pozostała liczba 43,7% to osoby pomiędzy 25 a 45 rokiem życia. Tabele 6 i 7 przedstawiają strukturę bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy oraz według stażu pracy.

Tabela 6. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy w latach 2004-2006

czas pozostawania bez pracy w miesiącach	Liczba bezrobotnych		
	2004	2005	2006
Do 1	515	335	283
1 - 3	563	627	636
3 - 6	566	618	615
6 – 12	728	722	608
12- 24	822	675	637
powyżej 24	1 789	1 492	1 334

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Sochaczewie

Tabela 7. Bezrobotni według stażu pracy w latach 2004-2006

staż pracy ogółem (w latach)	Liczba bezrobotnych		
	2004	2005	2006
do 1 roku	689	589	535
1 - 5	777	698	702
5 -10	671	620	522
10-20	752	659	597
20-30	497	488	398
30 i więcej	81	83	81
bez stażu	1 516	1 332	1 278

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Sochaczewie

Jak przedstawiono w tabeli największą grupę bezrobotnych stanowią osoby pozostające bez pracy dłużej niż 24 miesiące oraz osoby nie posiadające żadnego stażu pracy.

Sytuacja na rynku pracy jest dynamiczna. Tabela 8 przedstawia dokładne dane na temat zmian stanu bezrobocia.

Tabela 8. Zmiany stanu bezrobocia w latach 2004-2006

wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych		
	2004	2005	2006
Liczba zarejestrowanych (napływ)	5 243	5 705	5 516
w tym:			
zarejestrowane po raz pierwszy	1564	1522	1297
po raz kolejny od 1990 r.	3679	4183	4219
powróciło do rejestracji po robotach publicznych	141	77	80
powróciło do rejestracji po pracach interwencyjnych	24	6	9
powróciło do rejestracji po szkoleniu	157	129	81
Liczba wyłączonych z ewidencji (odpływ) w tym:	5 926	6 292	5 872
podjęcia pracy	2716	2816	2580
niepotwierdzenia gotowości do pracy	2445	2347	1988
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	214	227	225

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Sochaczewie

Powiat podejmuje liczne działania na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych. Głównym działaniem PUP jest występowanie w roli pośrednika pracy.

Tabela 9 i 10 przedstawia środki finansowe będące w dyspozycji PUP na realizację aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu oraz dane na temat subsydiowanego zatrudnienia.

Tabela 9. Środki finansowe na realizację aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w dyspozycji PUP w latach 2004-2006

Wyszczególnienie	2004	2005	2006
Ogółem:	2 638 600	3 499 300	3 790 200
Szkolenia	216 900	278 265	236 690
Prace interwencyjne	234 300	47 080	47 500
Roboty publiczne	505 300	682 650	437 100
Staże u pracodawcy	1 167 600	1 463 680	2 061 550
Przygotowanie zawodowe	0	342 710	368 850
Prace społecznie użyteczne	0	0	61 700
Dotacje dla osób podejmujących działalność gospodarczą	223 800	496 710	448 550
Refundacja kosztów wyposażenie i doposażenie stanowisk pracy		46 800	109 100
Przygotowanie zawodowe młodocianych	290 700	137 670	0
Inne wydatki (m. in. refundacja składek na ubezpieczenie społeczne)	0	3 735	19 160

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Sochaczewie

Tabela 10. Subsydiowane zatrudnienie w latach 2004-2006

Wyszczególnienie	2004		2005		2006	
Ogółem w okresie sprawozdawczym	494		749		862	
Prace interwencyjne	55		13		21	
Roboty publiczne	171		151		91	
Przygotowanie zawodowe	0		134		98	
Staże absolwenckie	256		407		529	
Prace społecznie użyteczne ***	0		0		77	
Dotacje dla bezrobotnych na rozpoczęcie dział. gospodarczej	9		42		37	
refundacje kosztów utworzenia lub wyposażenia istniejących stanowisk pracy dla zakładów pracy zatrudniających skierowane osoby bezrobotne	3*	10**	2*	7**	5*	9**

- * liczba zakładów pracy
- ** liczba miejsc pracy
- *** nowa forma aktywizacji osób bezrobotnych obowiązująca od 01.11.2005 r.

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Sochaczewie

W ciągu 2006 roku PUP jako pośrednik dysponował 2 045 ofertami pracy, z czego zrealizowanych zostało 1571 ofert. Poza ofertami pracy aktywizacja osób bezrobotnych odbywa się także przy pomocy szkoleń zawodowych. Tabela 11 zawiera dane nt. szkoleń zorganizowanych w latach 2004-2006.

Tabela 11. Przyuczzenia do zawodu i przekwalifikowania w latach 2004-2006

Wyszczególnienie	2004	2005	2006
Skierowani na szkolenie ogółem w tym:	152	136	122
indywidualne	63	42	34
grupowe	89	94	88
Liczba osób kończących szkolenie w tym:			
indywidualne	68	42	29
grupowe (w tym 5 osób z roku poprzedniego)	85	56	86
Liczba osób zatrudnionych po szkoleniu w tym:			
indywidualne	45	36	11
grupowe	1	45	38

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Sochaczewie

2.2.3 Oświata i edukacja

Wśród priorytetów o znaczeniu strategicznym na wiodącym miejscu znajduje się nowoczesny i racjonalny system edukacji, dostosowany do zachodzących przemian społecznych i demograficznych. Ważnym elementem reformy edukacyjnej było ustalenie nowych kompetencji dla samorządu terytorialnego jako organu prowadzącego placówki oświatowe. Po 1999 roku ustrój szkoły kreują sześciolletnie szkoły podstawowe, trzyletnie gimnazja oraz szkoły ponadgimnazjalne. Realizacja podstaw strategii oświatowej wymaga od powiatu przebudowy organizacyjno-strukturalnej placówek oświatowych oraz oparcia dotychczasowego systemu edukacji i wychowania na kształceniu szerokoprofilowym. Całość działań w sferze polityki edukacyjnej musi zmierzać do wyrównywania dysproporcji między poziomem edukacji osiąganym przez młodzież z miast w stosunku do młodzieży ze środowisk wiejskich, rozbudzać aspiracje edukacyjne młodzieży, sprzyjać poprawie jakości kształcenia. Przyjęcie takiego kierunku działań wynika z faktu, że szkoła musi zapewnić młodemu człowiekowi wszechstronne wykształcenie, aby mógł znaleźć się w dorosłym, samodzielnym życiu. W gospodarce wolnorynkowej absolwenci szkół wszystkich poziomów edukacyjnych, muszą być kształceni szerokoprofilowo, przygotowani do samokształcenia, samozatrudnienia, zdolni do poruszania się na rynku pracy.

Edukacja jest wyznacznikiem poziomu rozwoju społeczności lokalnej. Dobrze wykształcone społeczeństwo ma większe możliwości w poruszaniu się na rynku pracy, lepiej przygotowane jest do modyfikowania swojej kariery zawodowej, nastawione na edukację ustawiczną. Dla

osiągnięcia tych celów na terenie Powiatu zorganizowano racjonalną sieć szkół. Do kompetencji Powiatu Sochaczewskiego należy organizacja edukacji na poziomie ponadgimnazjalnym oraz szkół specjalnych. Szkoły ponadgimnazjalne działające na terenie Powiatu przedstawione zostały w tabeli nr 12.

Tabela 12. Szkoły ponadgimnazjalne w Powiecie Sochaczewskim wraz z liczbą uczniów oraz oddziałów w roku szkolnym 2006/07

Lp.	Nazwa Placówki	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
1	Zespół Szkół Ogólnokształcących w Sochaczewie	572	18
2	Zespół Szkół Centrum Kształcenia Praktycznego w Sochaczewie	883	36
3	Zespół Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Bohaterów Walk nad Bzurą 1939r. w Sochaczewie	1 118	37
4	Zespół Szkół im. Jarosława Iwaszkiewicza w Sochaczewie	626	29
5	Zespół Szkół im. Prymasa Tysiąclecia Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Teresinie	538	22

Źródło: Starostwo Powiatowe w Sochaczewie

Ponadto na terenie Powiatu działa Zespół Szkół Specjalnych w Sochaczewie.

Łącznie w szkołach ponadgimnazjalnych Powiatu Sochaczewskiego w roku szkolnym 2006/07 zatrudnionych było 384 nauczycieli oraz 140 pracowników niepedagogicznych. Ważnym elementem oświaty w Powiecie są szkoły niepubliczne, w których naukę pobierało 2 158 uczniów. Są to przede wszystkim szkoły dla dorosłych. Bliskość Warszawy pozwala na zaspokojenie potrzeb edukacyjnych młodzieży na poziomie szkolnictwa akademickiego.

Powiat Sochaczewski przejmując oświatę ponadgimnazjalną i specjalną podjął szereg działań mających na celu całkowite zreformowanie. Najważniejsze z nich to:

- ustalenie sieci szkół ponadgimnazjalnych,
- powołanie Gimnazjum Powiatowego w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Sochaczewie oraz Centrum Kształcenia Praktycznego w ZSCKP w Sochaczewie,
- podpisanie porozumienia na realizację doradztwa metodycznego z Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Płocku,
- wdrożenie bez zakłóceń nowego systemu wynagrodzeń nauczycieli,
- podpisanie Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla pracowników niepedagogicznych zatrudnionych w szkołach,
- coroczne przyznawanie Stypendium Starosty Sochaczewskiego dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych osiągających bardzo dobre wyniki w nauce,

- coroczne nagradzanie dużej grupy nauczycieli i dyrektorów szkół za osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze,
- wprowadzenie nowoczesnych technik zarządzania oświatą (m.in. Zbiorczy Arkusz Organizacyjny 2000+, elektroniczne wspomaganie naboru do szkół - Nabór OPTIVUM).

2.2.4 Kultura i sport

Realizacją zadań z zakresu kultury i sportu na terenie Powiatu Sochaczewskiego zajmuje się Wydział Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki Starostwa Powiatowego w Sochaczewie (PR).

Najważniejszymi zadaniami ze sfery kulturalnej są:

- edukacja kulturalna,
- dziedzictwo kulturowe,
- rozwój zainteresowań dzieci i młodzieży,
- kultywowanie lokalnych i regionalnych tradycji kulturowych i historycznych,
- wspieranie amatorskiego ruchu artystycznego.

Dla pełnego wykorzystania swoich możliwości PR współpracuje z instytucjami kultury, oświaty i sportu, organizacjami pozarządowymi, środowiskiem twórczym i lokalną społecznością.

Do najważniejszych imprez organizowanych przez PR należą:

- warsztaty interaktywne - mają na celu zaznajomienie z procedurami, metodyką i źródłami pozyskiwania środków finansowych na działania w sferze kultury, oraz uzyskiwanie informacji dotyczącej poszukiwania nowoczesnych form mecenatu, sponsoringu i lobbingu na rzecz kultury;
- plenery malarskie – wyjazdy dla uzdolnionej plastycznie młodzieży;
- „Sztuka – wychowanie – społeczeństwo” – cykl konferencji edukacyjnych;
- „Jesteśmy razem” – plenerowa impreza integracyjna z racji obchodów Europejskiego Roku Osób Niepełnosprawnych;
- konkursy plastyczne, fotograficzne, literackie, wystawy edukacyjne oraz szeregu prelekcje o tematyce historycznej;
- wspieranie nagrodami i stypendiami amatorskiego ruchu artystycznego.

Poza działalnością kulturalną PR zajmuje się również wspieraniem sportu na terenie Powiatu. Ważnym elementem tych działań jest organizacja imprez sportowych dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjów oraz szkół ponadgimnazjalnych. W zawodach sportowych organizowanych w ramach kalendarza imprez Szkolnego Związku Sportowego bierze udział

około 5 000 dzieci i młodzieży z całego Powiatu Sochaczewskiego. Najważniejsze imprezy sportowe organizowane przez Powiat to:

- Sztafetowe Biegi Uliczne z Okazji 11 listopada,
- Powiatowe Igrzyska Młodzieży Szkolnej Szkół Podstawowych, Gimnazjów oraz Szkół Ponadgimnazjalnych dziewcząt i chłopców,
- Międzypowiatowy Finał Mazowieckich Igrzysk Młodzieży Szkolnej,
- Halowa Piłka Nożna „LSZ” o Puchar Starosty Powiatu Sochaczewskiego,
- Piłka Nożna - Mistrzostwa Powiatu Sochaczewskiego (MKS „ORKAN” – 6 ekip „LZS”),
- Ogólnopolski Turniej w Piłce Ręcznej UKS-ów dziewcząt,
- Imprezy dla osób niepełnosprawnych w ramach Obchodów Europejskiego Roku Osób Niepełnosprawnych – „Jesteśmy razem”,
- Turniej w Tenisie Ziemnym o Puchar Starosty Powiatu Sochaczewskiego,
- Gwiazdkowy Turniej w Badmintonie Szkół Podstawowych.

Poza imprezami na szczeblu powiatowym, PR organizuje wyjazdy reprezentacji Powiatu na zawody międzywojewódzkie i ogólnopolskie.

Na terenie Powiatu odbywają się również imprezy o charakterze ogólnopolskim, do których należy do nich zaliczyć:

- Europejskie Biegi Młodych Olimpijczyków w Bielicach,
- „Sport Rehabilitacja” - Ogólnopolskie Zawody Osób Niepełnosprawnych,

oraz imprezy rekreacyjne:

- Powiatowa Parafiada,
- Amatorska Liga Piłki Siatkowej,
- Mazowiecki Finał Konkursu „5 – Milionów Gry i Zabawy”.

Powiat nadzoruje działalność 33 uczniowskich klubów sportowych i stowarzyszeń kultury fizycznej.

2.2.5 Rozwój turystyczny Powiatu

Powiat Sochaczewski jest położony w Zachodniej części Mazowsza na Równinie Łowicko-Błońskiej. Tereny te należą do bardzo atrakcyjnych turystycznie, chociaż ich potencjał nie jest w pełni wykorzystany. Poza korzystnym położeniem (bliska odległość do stolicy kraju – Warszawy, sąsiedztwo ważnych szlaków komunikacyjnych: kolejowy Berlin-Moskwa, drogowy Berlin-Moskwa – trasa A-2, drogowy Płońsk-Wyszogród-Grójec – trasa łącząca Śląsk i Czechy z państwami nadbałtyckimi) Powiat Sochaczewski przyciąga swoimi atrakcjami turystycznymi i przyrodniczymi. Do najważniejszych, znanych nie tylko w Polsce, ale i na całym świecie należą Żelazowa Wola – miejsce urodzin Fryderyka Chopina, Niepokalanów – miejscowość związana z życiem Ojca Maksymiliana Kolbego, tereny Kampinoskiego Parku Narodowego oraz Puszczy Bolimowskiej.

Gmina Brochów

Największą atrakcją turystyczną Brochowa jest kościół parafialny p.w. Świętego Rocha i Świętego Jana Chrzciciela. Świątynia ta ma charakter obronny. Jest położona na prawym brzegu rzeki Bzury. Znaną obecnie budowlę zbudowano po 1331 roku, kiedy to rozebrano stary, drewniany kościół. Przekazy historyczne mówią, że fundatorami kościoła byli książęta mazowieccy. Kolejną ważną datą w dziejach kościoła jest 30 czerwca 1410 roku. Wtedy właśnie Władysław Jagiełło zatrzymał się przy nim, przed przeprawą przez Wisłę. Ostateczny kształt kościół otrzyma w latach 1551-1561 w wyniku rozbudowy wg projektu Jana Baptysty z Wenecji. W podziemiach kościoła znajdują się groby rodziny Lasockich. Od strony rzeki Bzury widoczne są jeszcze elementy fosy. Zarówno to, jak i kształt budowli sakralno-obronnej czynią z niej unikat w skali europejskiej.

Innym ważnym zabytkiem położonym na terenie gminy jest klasycystyczny dwór we wsi Tułowice. Dwór zbudowano w 1800 roku. Jest otoczony zabytkowym parkiem a jego właściciel A. Nowak-Zempliński posiada ciekawą kolekcję powozów. Niedaleko dworu znajdują się kapliczka przydrożna i kamień, który upamiętnia śmierć najmłodszego generała kampanii wrześniowej S. Grzmota-Skotnickiego.

W miejscowości Łasice przy kanale o tej samej nazwie znajduje się stanowisko bobrów. Atrakcją turystyczno-rekreacyjną gminy są spływy kajakowe organizowane na rzece Bzura.

Gmina Iłów

Gmina przyciąga amatorów aktywnego wypoczynku na łonie natury. W rejonie Iłowa znajdują się liczne rezerваты przyrody będące schronieniem dla wielu ginących gatunków zwierząt m.in. batalion, bielik, kormoran czarny, sokół wędrowny, bóbr, wydra i wiele innych. Północna część gminy stanowi obrzeże z jednej strony Parku Krajobrazowego Gostynińsko-Włocławskiego, a z drugiej Puszczy Kampinoskiej.

Na terenie gminy występują również obiekty zabytkowe. Do najważniejszych należy zaliczyć: kościół parafialny w Giżycach z I połowy XV wieku, zespół pałacowo - parkowy w Giżycach z XVII wieku, zespół kościoła parafialnego w Brzozowie, dwór Lasockich w Iłowie z XVI wieku, otoczony parkiem kościół w Iłowie z 1782 roku, dzwonnica i ogrodzenie z 4 kaplicami oraz inne interesujące parki podworskie znajdujące się w miejscowościach Załusków, Brzozów, Ostrowce i Wszeliwy.

Gmina Młodzieszyn

Na terenie gminy znajduje się wiele pomników przyrody. Wiek drzew z gatunków: dąb, lipa, wiąz, buk, rosnących w parku w Młodzieszynie, sięga 150 lat. Na terenie gminy znajdują się godne uwagi obiekty zabytkowe. Są to przede wszystkim zespoły dworsko-parkowe w: Młodzieszynie, Witkowicach, Janów – Ruszki. Na terenie gminy znajdują się również wpisane do rejestru zabytków cmentarze w Mistrzewicach (obiekt z XIX wieku z grobami wojennymi z 1939 roku), oraz cmentarze z czasów II wojny światowej w Rokicinie, Budach Starych, Juliopolu. Innym godnym uwagi obiektem jest kamień zwieńczony krzyżem postawiony na pamiątkę cudu, jaki stał się za sprawą św. Jacka w miejscowości Kamion nad Wisłą. Na terenie gminy warto również zobaczyć kościół parafii Narodzenia Najświętszej Marii Panny w Młodzieszynie, gdzie znajduje się krucyfiks z Norymbergii z XVII wieku i monstrancja z tego okresu. Obok Kościoła stoi dzwonnica z 1875 roku.

Gmina Nowa Sucha

Najważniejszymi zabytkami gminy są trzy kościoły parafialne w Kozłowie Biskupim z 1443 roku, w Kozłowie Szlacheckim z 1470 roku oraz w Kurdwanowie z 1676 roku. 29 czerwca 1410 roku wieczorem w Kozłowie zatrzymał się król Władysław Jagiełło, prowadzący wojska pod Grunwald. Tu król i jego armia spędził noc, a następnego dnia przez Sochaczew, Brochów, Kromnów dotarli do Wisły. Innymi, godnymi uwagi zabytkami są zespoły dworskie w Zakrzewie, Rokotowie i Wikcinku. Na terenie gminy znajdują się również cmentarze związane z Bitwą pod Bzurą, I oraz II wojną światową.

Gmina Rybno

Pierwsze informacje na temat miejscowości, które można znaleźć w przekazach historycznych datują jej powstanie na 1368 rok. Godnymi uwagi zabytkami są kościół klasycystyczny wzniesiony w latach 1804-1806 oraz ośrodek magazynowo-studyjny Państwowego Muzeum Archeologicznego, mieszczący się w odrestaurowanym zespole pałacowo-parkowym. W 1962 roku zespół ten został wpisany do rejestru zabytków. Innymi atrakcjami gminy Rybno są: zespół dworsko-pałacowy w Złotej, trzy aleje kasztanowe oraz cmentarz żołnierzy poległych w czasie II wojny światowej.

Miasto i Gmina Sochaczew

Najważniejszym zabytkiem Miasta Sochaczew są ruiny zamku książąt mazowieckich. Zamek w obecnym kształcie został wzniesiony w 1630 roku po rozebraniu fundamentów średniowiecznej twierdzy. Zamek został zniszczony przez Prusaków w czasie Insurekcji Kościuszkowskiej. Od tego czasu pozostaje w ruinie.

Kolejnym, godnym uwagi, zabytkiem jest klasycystyczny Dwór Rodziny Garbolewskich wzniesiony około 1800 roku. Obecnie ma tu swoją siedzibę Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia.

Odwiedzając Miasto Sochaczew warto również bliżej przyjrzeć się następującym zabytkom: Ratusz (zbudowany w 1918 roku, nawiązujący do poprzedniej budowli zaprojektowanej przez Bonifacego Witkowskiego, zniszczonej w czasie I wojny światowej; od 1973 roku mieści się tam Muzeum Ziemi Sochaczewskiej i pola Bitwy nad Bzurą), Kramnice (zbudowane w latach 1828-1833 wg projektu Bonifacego Witkowskiego obiekty, utrzymane w stylu klasycystycznym), Kaplica Mahometańska (grobowiec mułły zbudowany na terenie byłego cmentarza muzułmańskiego; obecnie w ruinie), Pomnik symbolizujący grób Bolesława Krzywoustego, zmarłego w Sochaczewie w 1138 roku, cmentarz poległych w czasie Bitwy nad Bzurą.

Poza zabytkami Miasta Sochaczew nie można ominąć obowiązkowych punktów na turystycznej mapie Gminy Sochaczew. Najważniejszym z nich jest Żelazowa Wola, w której urodził się Fryderyk Chopin. We wsi znajduje się muzeum Dom Fryderyka Chopina, niedaleko którego stoi pomnik sławnego kompozytora. Innym, godnym uwagi, zabytkiem jest Dwór w Kożuszkach Parceli (budowla neobarokowa zbudowana na przełomie XIX i XX wieku).

Zabytki Miasta i Gminy Sochaczew to ciekawa weekendowa propozycja turystyczna dla mieszkańców Warszawy. Obecnie opracowywana jest oferta turystyczna Sochaczewa i Ziemi Sochaczewskiej. Wytyczone zostaną szlaki turystyczne piesze, rowerowe i samochodowe. Ich tematyka i program związany jest ściśle z warunkami przyrodniczo geograficznymi regionu oraz z historią i tradycjami Sochaczewa.

Gmina Teresin

Gmina przyciąga swoimi niewątpliwymi walorami turystycznymi i krajobrazowymi. Północna część gminy leży w strefie Kampinoskiego Parku Narodowego. Ważnym w skali nie tylko krajowej, ale i międzynarodowej miejscem kultu maryjnego jest Niepokalanów. Mieści się tam klasztor Franciszkanów oraz bazylika. Niepokalanów związany jest z osobą ojca Maksymiliana Kolbe, zamordowanego w czasie II wojny światowej w obozie zagłady w Oświęcimiu.

Innymi zabytkami godnymi uwagi są: pałac rodziny Epsteinów (powstała w latach 1896-1899 neobarokowa budowla), klasycystyczny zajazd w Paprotni, kościół z początków XIX wieku położony we wsi Pawłowice, pałac oraz chałupa drewniana we wsi Piasecznica Nowa, pałac we wsi Szymanów powstały na przełomie XVIII i XIX wieku.

2.2.6 Opieka zdrowotna

Zadania z zakresu opieki zdrowotnej na terenie Powiatu Sochaczewskiego realizuje Szpital Powiatowy w Sochaczewie. Historia placówki jest bardzo bogata. Pierwsze pomysły o utworzeniu szpitala datuje się na 1884 rok. Były one związane z trwającą epidemią cholery. Do otwarcia doszło jednak niemal 20 lat później 31 grudnia 1903 roku. Swoją obecną formę placówka otrzymała 29 grudnia 1996 roku kiedy to uroczyście otwarto nową siedzibę. Jest to nowoczesny kompleks budynków zajmujący łączną powierzchnię 15 696 m². Szpital jest wyposażony w nowoczesną aparaturę medyczną. Posiada dobrze wyposażone sale operacyjne, intensywnej opieki medycznej i intensywnego nadzoru kardiologicznego oraz przestronne sale dla osób chorych. Od 2002 roku na terenie szpitala otwarto Szpitalny Oddział Ratunkowy w ramach Systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego. Szpital świadczy podstawową opiekę medyczną dla Powiatu Sochaczewskiego oraz gmin ościennych. Opieka na oddziale psychiatrycznym prowadzona jest dodatkowo dla mieszkańców powiatów: skierniewickiego, łowickiego, żyrardowskiego i rawskiego. W szpitalu opieka krótkookresowa realizowana jest na następujących oddziałach:

- wewnętržno-kardiologiczny,
- pediatryczny z pododdziałem neonatologicznym,
- ginekologiczno-położniczy,
- chirurgii ogólnej i urazowej.

Dodatkowo w skład jednostki wchodzi oddziały:

- anestezjologii,
- intensywnej terapii,
- szpitalny oddział ratunkowy,

- damski oraz męski oddział psychiatryczny,
- pododdział detoksykacji.

Dodatkowo na terenie szpitala działają 22 poradnie specjalistyczne:

- poradnia endokrynologiczna,
- poradnia gastroenterologiczna,
- poradnia kardiologiczna,
- poradnia kardiologiczna-dziecięca,
- poradnia neurologiczna,
- neurologii dziecięcej,
- poradnia chorób piersi,
- poradnia pulmonologiczna,
- poradnia reumatologiczna,
- poradnia ginekologiczno – położnicza,
- poradnia chirurgii ogólnej,
- poradnia chirurgii dziecięcej,
- poradnia chirurgii urazowo – ortopedycznej,
- poradnia chirurgii naczyniowej,
- poradnia okulistyczna,
- poradnia leczenia bólu,
- poradnia neonatologiczna,
- poradnia rehabilitacyjna,
- poradnia leczenia uzależnień,
- poradnia zdrowia psychicznego,
- poradnia urologiczna,
- poradnia chirurgii stomatologicznej.

Szpital poza świadczeniem usług medycznych na rzecz mieszkańców zajmuje się również promocją zdrowia oraz prowadzeniem działalności szkoleniowo-dydaktycznej dla personelu medycznego.

Szpital spełnia bardzo wysokie normy w zakresie usług medycznych czego dowodem jest ważny certyfikat zarządzania jakością ISO oraz przyznany w 1998 roku przez Światową Organizację Zdrowia WHO i Fundusz Narodów Zjednoczonych na rzecz Dzieci UNICEF tytuł „Szpital Przyjazny Dziecku”.

2.2.7 Pomoc społeczna

Celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przewycięzanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Zadaniem pomocy społecznej jest również zapobieganie tym sytuacjom, poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń;
- pracy socjalnej;
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych;
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Na terenie Powiatu Sochaczewskiego działania z zakresu pomocy społecznej organizuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR) a także Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej. Najważniejszymi zadaniami realizowanymi przez te jednostki są:

- Organizacja opieki w rodzinach zastępczych, placówkach opiekuńczo – wychowawczych i rodzinnym pogotowiu zastępczym oraz udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci;
- Przyznawania i wypłata świadczeń pieniężnych dla osób opuszczających rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo – wychowawcze z tytułu usamodzielnienia;
- Przyznawanie i wypłata świadczeń pieniężnych dla osób kontynuujących naukę;
- Pomoc dla uchodźców;
- Specjalistyczne Poradnictwo Rodzinne;
- Rehabilitacja Osób Niepełnosprawnych;
- Zadania z zakresu orzekania o niepełnosprawności.

Poza wymienionymi działaniami PCPR w Sochaczewie nadzoruje:

- Dom Pomocy Społecznej w Sochaczewie;
- Dom Dziecka w Giżycach;
- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Sochaczewie.

W PCPR na koniec 2006 roku zatrudnionych było 13 osób, w tym: 8 osób w pełnym wymiarze godzin, 1 osoba na $\frac{3}{4}$ etatu, 1 osoba na $\frac{1}{4}$ etatu i 3 osoby w ramach umowy zlecenia.

Środki finansowe PCPR otrzymuje w formie:

- dotacji z Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego (dotacje na dom pomocy społecznej i na zespół orzekający);
- środków własnych powiatu (placówki opiekuńczo – wychowawcze, rodziny zastępcze i PCPR);
- środków pozabudżetowych (PFRON).

W 2006 roku budżet PCPR zrealizowano na poziomie 3 073 199 zł, co stanowiło ponad 50 % środków powiatowych wydatkowanych w ramach pomocy społecznej.

Tabela 13 zawiera szczegółowe dane na temat budżetu pomocy społecznej w Powiecie wraz z podziałem na zadania i źródła finansowania.

Tabela 13. Realizacja budżetu z zakresu pomocy społecznej z podziałem na zadania i źródła ich finansowania.

Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu ogółem w zł	Źródła finansowania		
		Środki własne powiatu	Dotacje Działalność bieżąca	Inne
Placówki opiekuńczo – wychowawcze, z tego:	1 702 542	1 588 394	84 148	30 000
Dom Dziecka	1 305 758	1 191 610	84 148	30 000
Usamodzielnianie wychowanków placówek	19 582	19 582	-	-
Kontynuacja nauki wychowanków	53 241	53 241	-	-
Porozumienia z innymi powiatami	323 961	323 961	-	-
Rodziny zastępcze z tego:	1 255 560	1 255 560	-	-
Rodzinne pogotowie zastępcze	34 291	34 291	-	-
Comiesięczna wypłata świadczeń rodzinom	761 680	761 680	-	-
Przyjęcie dziecka do rodziny	18 730	18 730	-	-

Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu ogółem w zł	Źródła finansowania			
		Środki własne powiatu	Dotacje		
			Działalność bieżąca	Inne	
Usamodzielnienia wychowanków	14 823	14 823	-	-	
Kontynuacja nauki wychowanków	265 992	265 992	-	-	
Porozumienia z innymi powiatami	160 044	160 044	-	-	
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie z tego:	453 542	444 542	9 000	-	
Specjalistyczne poradnictwo rodzinne	32 462	32 461	-	-	
Zespół ds. orzekania o stopniu niepełnosprawności	73 000	-	73 000	-	
Dom Pomocy Społecznej	1 034 801	483 401	551 400	-	
Ogółem	4 519 445	3 771 897	717 548	30 000	
PFRON	Rehabilitacja Społeczna	1 560 010	-	1 560 010	-
	w tym: WTZ	720 697	-	720 697	-
Ogółem realizacja budżetu pomocy społecznej	6 079 455	3 771 897	2 277 558	30 000	
Organizacje pozarządowe*)	30 000	30 000	-	-	
PCPR	25 000	-	25 000	-	
Ogółem budżet zrealizowany w systemie pomocy społecznej	6 134 455	3 801 897	2 302 558	30 000	

*) niepubliczna placówka opiekuńczo – wychowawczych PTZN wsparcia dziennego

Źródło: Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sochaczewie

2.2.8 Bezpieczeństwo publiczne

Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty, w tym również zadania z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, reguluje ustawa o samorządzie powiatowym, która traktuje powyższe jako zadania własne powiatu.

Do zapewnienia bezpieczeństwa publicznego zobowiązane są wszystkie organy władzy i administracji państwowej, szczególnie instytucje wyspecjalizowane w zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego, jak np. Policja, Państwowa Straż Pożarna, które w realizacji swoich zadań wspierane są przez jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych.

Zadaniami z zakresu ochrony przeciwpożarowej na terenie Powiatu Sochaczewskiego zajmuje się Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Sochaczewie (KP PSP). Państwowa Straż Pożarna (PSP) jest wspomagana przez Ochotnicze Straże Pożarne (OSP). Do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego należy 12 jednostek OSP:

- OSP Rybno,
- OSP Jasieniec,
- OSP Brochów,
- OSP Śladów,
- OSP Wólka Smolana,
- OSP Niepokalanów,
- OSP Paprotnia,
- OSP Młodzieszyn,
- OSP Kamion
- OSP Nowa Sucha,
- OSP Iłów,
- OSP Giżyce.

Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej oraz Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza w Sochaczewie funkcjonuje od 1 lipca 1992 roku. Jest to w pełni zawodowa, umundurowana i wyposażona w specjalistyczny sprzęt jednostka do walki z pożarami, klęskami żywiołowymi i innymi zagrożeniami.

W Sochaczewie Powiatowa Państwowa Straż Pożarna realizuje takie zadania jak:

- rozpoznawanie zagrożeń pożarowych i innych miejscowych zagrożeń,
- organizowanie i prowadzenie akcji ratowniczych w czasie pożarów, klęsk żywiołowych lub likwidacji miejscowych zagrożeń,
- wykonywanie pomocniczych specjalistycznych czynności ratowniczych w czasie klęsk żywiołowych lub likwidacji miejscowych zagrożeń przez inne służby ratownicze,
- nadzór nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych,
- doskonalenie organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego na terenie Powiatu,
- doskonalenie i kształcenie kadr w zakresie rozpoznawania zagrożeń i reagowania kryzysowego dla potrzeb powiatu.

W 2006 roku straż pożarna interweniowała w 1 225 zdarzeniach. Mieści się w tym: 413 wyjazdów do pożarów, 722 wyjazdy do miejscowych zagrożeń, 40 wyjazdów do fałszywych

alarmów. Tabela 14 przedstawia statystyki zdarzeń wymagających interwencji straży pożarnej w latach 2003-2006.

Tabela 14. Zdarzenia wymagające interwencji straży pożarnej w latach 2003-2006

Zagrożenie	2003	2004	2005	2006
Požary	639	407	694	413
Miejscowe zagrożenia	447	710	560	772
Alarmy fałszywe	37	55	49	40
Razem:	1123	1172	1303	1225

Źródło: Sprawozdanie z działalności KP PSP w Sochaczewie

Jak wynika z danych zamieszczonych w tabeli liczba zdarzeń w 2006 roku zmalała w stosunku do roku poprzedniego.

W 2006 roku w KP PSP w Sochaczewie zatrudnionych było 53 funkcjonariuszy pożarnictwa, w tym: 42 na służbie stałej i 11 na służbie przygotowawczej.

Kolejną służbą mundurową realizującą zadania z zakresu bezpieczeństwa publicznego jest Komenda Powiatowa Policji w Sochaczewie wraz z podlegającymi jej posterunkami w Teresinie, Iłowie, Brochowie, Rybnie, Młodzieszynie i Nowej Suchej. Tabela 15 przedstawia dane na temat niektórych przestępstw popełnionych w 2006 roku na terenie Powiatu Sochaczewskiego.

Tabela 15. Przestępstwa popełnione na terenie Powiatu Sochaczewskiego w 2006 roku

wyszczególnienie	2006
zabójstwa	0
rozboje i napady	114
kradzieże	402
kradzieże samochodów	34
kradzieże z włamaniem	342
ogólna liczba przestępstw	2 437

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Sochaczewie

Wykrywalność sprawców przestępstw wyniosła w 2006 roku 65,9%.

2.2.9 Rozwój gospodarczy

Podstawowym działem gospodarki Powiatu Sochaczewskiego jest rolnictwo, z którego utrzymuje się ponad 60% gospodarstw domowych. Korzystny wpływ na taki stan mają przede wszystkim dobre warunki przyrodnicze oraz bliskie rynki zbytu działalności rolniczej (m.in. zakłady mleczarskie Bakoma S.A., Danone, zakłady przetwórcze warzyw i owoców w Łowiczu, duży rynek hurtowy).

Zgodnie z rejestrem REGON w 2006 r. działalność gospodarczą na terenie Powiatu prowadziło 8 369 firm. W sektorze publicznym działało 250 podmiotów, w sektorze prywatnym 8 119 podmiotów gospodarczych, w tym: 11 fundacji, 47 spółdzielni, 33 spółki z udziałem kapitału zagranicznego, 117 stowarzyszeń i organizacji społecznych, 271 spółek prawa handlowego oraz 6 761 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. Mimo, że w 2006 roku liczba podmiotów gospodarczych na terenie Powiatu zmniejszyła się, należy przypuszczać, że w kolejnych latach z uwagi na rozwój spowodowany członkostwem Polski w Unii Europejskiej tendencja ta zostanie odwrócona.

Dominującą rolę w liczbie podmiotów gospodarczych odgrywają firmy handlowe. Kolejnymi co do wielkości branżami są: transport, magazynowanie, budownictwo oraz obsługa nieruchomości.

Tabele 16 i 17 przedstawiają rozwój liczby firm w latach 2004-2006 oraz zestawianie firm zarejestrowanych w systemie REGON wg sekcji PKD.

Tabela 16. Liczba firm zarejestrowanych w systemie REGON w latach 2004-2006

Wyszczególnienie	2004	2005	2006
ogółem	8 168	8 437	8 369
sektor publiczny	229	248	250
sektor prywatny	7 939	8 189	8 119

Źródło: Bank Danych Regionalnych

Tabela 17. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w Powiecie Sochaczewskim w rejestrze REGON wg sekcji PKD w latach 2004-2006

Nazwa sekcji	Symbol sekcji	2004	2005	2006
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	A	220	228	228
Górnictwo	C	5	5	4
Przetwórstwo przemysłowe	D	673	686	663
Wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, wodę	E	7	10	10
Budownictwo	F	956	977	964
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	G	3 050	3 132	3 060
Hotele i restauracje	H	219	225	223
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	I	1 037	1 062	1 061
Pośrednictwo finansowe	J	230	229	234

Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	K	819	882	910
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenia zdrowotne	L	60	60	63
Edukacja	M	177	189	185
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	N	269	282	287
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	O	445	468	477
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	P	1	2	0
Ogółem		8 168	8 437	8 369

Źródło: Bank Danych Regionalnych

2.2.10 Infrastruktura drogowa i kolejowa

Do dróg powiatowych zalicza się drogi łączące miasta powiatowe, siedziby gmin z miastem powiatowym i siedziby gmin między sobą. W zarządzie Powiatu znajduje się łącznie 275,43 km dróg, z czego 19 km ulic w obrębie miasta Sochaczew, 15,05 dróg gruntowych, 3 km bruku i 1 km drogi betonowej. Wszystkie drogi w obrębie miasta są bitumiczne. Pod opieką Powiatu pozostaje również 28 mostów, z czego 3 są na terenie miasta Sochaczewa.

Stan techniczny infrastruktury drogowej jest bardzo zróżnicowany. Część dróg nie spełnia parametrów określonych w rozporządzeniu w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie. Część dróg wymaga remontu lub przebudowy i dostosowania do parametrów obowiązujących w Unii Europejskiej. Poważnym ograniczeniem są tu niewystarczające środki finansowe. Nawet wsparcie środkami zewnętrznymi nie pokryje w pełni potrzeb Powiatu. Dlatego planowanie inwestycyjne dostosowane jest do realnych możliwości finansowych. Tabela 18 przedstawia szczegółowe zestawienie dróg powiatowych z podziałem na gminy.

Tabela 18. Zestawienie długości dróg powiatowych z podziałem na gminy.

Numer drogi	Gmina (miasto)/ nazwa drogi (ulicy)	Razem	Twardej	Gruntowej
1	2	3	4	5
Gmina Młodzieszyn				
3813W	Kamion-Witkowice-Sochaczew [ul. Gawłowska]	11,207	11,207	
3814W	Stefanów - Witkowice	2,236	2,236	

Numer drogi	Gmina (miasto)/ nazwa drogi (ulicy)	Razem	Twardej	Gruntowej
1	2	3	4	5
3815W	Młodzieszyn-Helenka-Żuków-Sochaczew [Brukowa, Mostowa]	6,453	6,453	
3819W	Ruszki-Rybno-gr.woj.(Kompina)	1,281	1,281	
3838W	Iłów-Budy Iłowskie-Młodzieszyn-Mistrzewice	10,404	10,404	
	RAZEM:	31,581	31,581	
Gmina Sochaczew				
3804W	Sochaczew [ul. Trojanowska]-Wypalenisko-Zosin	2,025	2,025	
3805W	Brochów-Wólka Smolana-Stojec-Wola Pasikońska	1,140	1,140	
3813W	Kamion-Witkowice-Sochaczew [ul. Gawłowska]	3,315	3,315	
3815W	Młodzieszyn-Helenka-Żuków-Sochaczew [Brukowa, Mostowa]	1,102	1,102	
3816W	Żelazowa Wola - Mokas	3,051	3,051	
3817W	Żelazowa Wola-Kożuszki	4,214	4,214	
3818W	Wężyki-Rybno-Sochaczew [ul. Lubiejewska]	3,471	3,471	
3820W	Rybno-Żdźarów	1,704	1,704	
3827W	Sochaczew [ul. Głowackiego]-Dębówka-Zielonka	4,796	4,796	
3828W	Marysinek-Gradów-Jeżówka-Skotniki-Strugi	3,282	3,282	
4133W	Strzyżew-Szczytno-Chrzczyany-Skotniki	2,096	2,096	
	RAZEM:	30,196	30,196	
Gmina Brochów				
3801W	Brochów - Andrzejów	3,600	3,600	
3802W	Tułowice-Famułki Brochowskie			
	Plecewice	13,322	12,852	0,470
3803W	Plecewice-Plecewice	1,500	1,500	
3805W	Brochów-Wólka Smolana-Stojec-Wola Pasikońska	7,312	7,312	
	RAZEM:	25,734	25,264	0,470
Gmina Nowa Sucha				
3823W	(Kocierzew) gr. Woj. - Żłota-Dębsk	3,664	3,664	
3824W	Kozłów Biskupi-Zakrzew-gr.woj. (Kęszyce)	5,923	1,775	4,148
3825W	Antoniew -Sochaczew [ul. Inżynierska]	3,339	3,339	
3826W	Sochaczew [ul. Boryszewska]-Gradów-Marysinek	6,390	6,390	
3828W	Marysinek-Gradów-Jeżówka-Skotniki-Strugi	3,095	3,095	
3835W	Kozłów Szlachecki-Nowa Sucha-Guzów	11,049	11,049	
3836W	Szeligi-Leonów-Okopy-Wikcinek	6,765	4,400	2,365
	RAZEM:	40,225	33,712	6,513
Gmina Teresin				
3827W	Sochaczew [ul. Głowackiego]-Dębówka-Zielonka	6,553	4,528	2,025
3828W	Marysinek-Gradów-Jeżówka-Skotniki-Strugi	3,068	3,068	
3829W	Szymanów-Strugi-Marianów	2,623	2,623	
3830W	Topołowa-Teresin Gaj	1,500	1,500	
3831W	Teresin-do dr./Paprotnia-Szymanów/	2,187	2,187	
3832W	Seroki-Gagolina-Baranów-Jaktorów	2,441	0,541	1,900
3833W	Szymanów - Bronisławów	0,776	0,776	
3834W	Szymanów-Oryszew-Miedniewice	3,090	3,090	
3837W	Paprotnia-Teresin-Szymanów-Aleksandrów	9,493	9,493	
4132W	Kampinos-Krubice-Paprotnia	3,745	3,745	
4133W	Strzyżew-Szczytno-Chrzczyany-Skotniki	6,147	6,147	
	Razem:	41,623	37,698	3,925
Gmina Iłów				
1458W	Sanniki-Jamno-Iłów	2,718	2,718	
3806W	Iłów - Giżyce	6,666	6,666	
3807W	Iłów - Brzozów Pierwszy	4,761	4,761	
3808W	Iłów-Aleksandrów	5,335	5,335	
3809W	(Kiernozia) gr. Woj.-Wszeliwy	1,430	0,000	1,430
3810W	Wszeliwy-Bargowie-gr. Woj. (Wejsce)	2,398	2,398	
3811W	Brzozów-Sewerynów-Koszajec	4,416	4,416	

Numer drogi	Gmina (miasto)/ nazwa drogi (ulicy)	Razem	Twardej	Gruntowej
1	2	3	4	5
3812W	Przejście przez Brzozów [od dr. Woj. Nr 577]	0,935	0,935	
3838W	Iłów-Budy Iłowskie-Młodzieszyn-Mistrzewice	6,285	6,285	
3839W	Brzozów-Wieniec-Koszajec- Rybno	8,075	8,075	
6915W	Wymyśle Polskie-Nowosiadło-Piotrkówek - Iłów	7,311	4,601	2,710
	Razem:	50,330	46,190	4,140
Gmina Rybno				
3811W	Brzozów-Sewerynów-Koszajec	0,515	0,515	
3818W	Wężyki-Rybno-Sochaczew [ul. Lubiejewska]	9,840	9,840	
3819W	Ruszki-Rybno-gr. Woj. (Kompina)	7,280	7,280	
3820W	Rybno-Zdżarów	3,615	3,615	
3821W	Koszajec-Matyldów-gr. Woj. (Konstantynów)	0,499	0,499	
3822W	Szwarocin - Erminów	6,362	6,362	
3823W	(Kocierzew) gr. Woj. - Złota-Dębsk	2,611	2,611	
3839W	Brzozów-Wieniec-Koszajec-R ybno	5,979	5,979	
	Razem:	36,701	36,701	
Miasto Sochaczew				
3804W	Sochaczew [ul. Trojanowska]-Wypalenisko-Zosin	2,775	2,775	
3813W	Kamion-Witkowice-Sochaczew [ul. Gawłowska]	3,475	3,475	
3815W	Młodzieszyn-Helenka-Żuków-Sochaczew [Brukowa, Mostowa]	0,973	0,973	
3818W	Wężyki-Rybno-Sochaczew [ul. Lubiejewska]	0,979	0,979	
3825W	Antoniew -Sochaczew [ul. Inżynierska]	0,935	0,935	
3826W	Sochaczew [ul. Boryszewska]-Gradów-Marysinek	0,730	0,730	
3827W	Sochaczew [ul. Głowackiego]-Dębówka-Zielonka	1,192	1,192	
3840W	Staszica [od Warszawskiej]	1,760	1,760	
3841W	Piłsudskiego i Towarowa	1,669	1,669	
3842W	Sienkiewiczza i Okrzei	1,295	1,295	
3843W	Botaniczna [od Piłsudskiego do torów]	0,360	0,360	
3844W	Ziemowita [od Traugutta]	0,400	0,400	
3845W	1 Maja [od Warszawskiej do Piłsudskiego]	0,600	0,600	
3846W	Księcia Janusza [od Towarowej]	0,250	0,250	
3847W	Młynarska i Łąkowa	1,645	1,645	
	Razem:	19,038	19,038	
OGÓŁEM DROGI POWIATOWE		275,428	260,380	15,048

Źródło: Powiatowy Zarząd Dróg w Sochaczewie

W tabeli 19 zawarto dane na temat obiektów mostowych na terenie Powiatu.

Tabela 19. Zestawienie obiektów mostowych na terenie Powiatu z podziałem na gminy.

Gmina	Liczba obiektów mostowych	Całkowita długość	Całkowita powierzchnia
Gmina Brochów	3	30,96	240,7
Gmina Iłów	7	43	347,77
Gmina Rybno	1	5	49
Gmina Nowa Sucha	9	214,52	1480,62
Gmina Sochaczew	2	38	275,2
Gmina Teresin	3	51,2	419,92
Gmina Młodzieszyn	brak		
Miasto Sochaczew	3	119,1	824,42
Razem:	28	501,78	3637,63

Źródło: Powiatowy Zarząd Dróg w Sochaczewie

Przez teren Powiatu przebiega magistrala kolejowa Warszawa-Poznań, która w stopniu wystarczającym zaspokaja potrzeby społeczeństwa.

**3. ANALIZA STRATEGICZNA POWIATU
SOCHACZEWSKIEGO**

3.1 BILANS STRATEGICZNY POWIATU SOCHACZEWSKIEGO

Ze względu na charakter Powiatu, a zwłaszcza jego gospodarki na wstępie analizy wyodrębniono obszary dające największy efekt rozwojowy, a następnie dokonano bilansu strategicznego będącego pierwszym etapem formułowania Strategii Powiatu Sochaczewskiego.

Bilans strategiczny polega na systematycznej, wielokryterialnej analizie podmiotu. Podstawą prac były dwa dokumenty:

I. Ustawa o samorządzie powiatowym określająca zadania własne powiatu,

II. Agenda 21 określająca zasady zrównoważonego rozwoju.

W oparciu o te dwa źródła określono listę czynników sukcesu podzielonych na trzy grupy. Następnie w ramach każdej grupy określono wagi poszczególnych czynników (sumujące się do 100%) i oceniono każdy z czynników w skali 1-3 (1 – czynnik na słabym stopniu rozwoju, 2 – średnim i 3 – dobrze rozwinięty). Wartość wynikająca z przemnożenia wagi i oceny dała wynik dla poszczególnych cech.

3.1.1 Bilans strategiczny w obszarze rozwoju społeczności lokalnej.

W tabeli 20 przedstawiono bilans w obszarze „rozwoju społeczności lokalnej”.

Tabela 20. Bilans strategiczny w obszarze rozwoju społeczności lokalnej

Rozwój społeczności lokalnej	wartość
ludność	0,13
bezrobocie	0,40
edukacja (dostosowanie do potrzeb aktualnych i przyszłych)	0,30
promocja i ochrona zdrowia	0,45
budżet	0,25
współpraca z otoczeniem	0,10
kultura, sport i rekreacja	0,15
opieka społeczna	0,10
bezpieczeństwo mieszkańców	0,10

Źródło: analiza Inwest Consulting SA

Omówienie cech analizowanych w bilansie:

I/1 ludność – w sposób zagregowany określono sytuację ludnościową. Sytuacja demograficzna w Powiecie Sochaczewskim utrzymuje się na względnie niezmiennym poziomie, co przy ogólnym procesie starzenia się społeczeństwa jest zjawiskiem niepokojącym.

I/2 miejsca pracy - oceniono stan bezrobocia.

I/3 edukacja – oceniano stan i dostosowanie systemu edukacji w Powiecie Sochaczewskim do potrzeb aktualnych i przyszłych.

I/4 promocja i ochrona zdrowia – oceniono stan otwartej opieki zdrowotnej.

I/5 budżet – w sposób zagregowany oceniono zarówno wielkość budżetu jak i jego możliwości. Budżet powiatu Sochaczewskiego ze względu na wysokość jest średniej wielkości, jednak dość mocno będzie w najbliższych latach dociążony spłatą zobowiązań. Szczegóły zaprezentowane zostaną w dokumencie operacyjnym „Wieloletni Plan Inwestycyjny”.

I/6 współpraca z otoczeniem – oceniono współpracę wewnętrzną – z sąsiednimi Powiatami, w ramach powiatu jak i województwa, a także zewnętrzną – w ramach Unii Europejskiej.

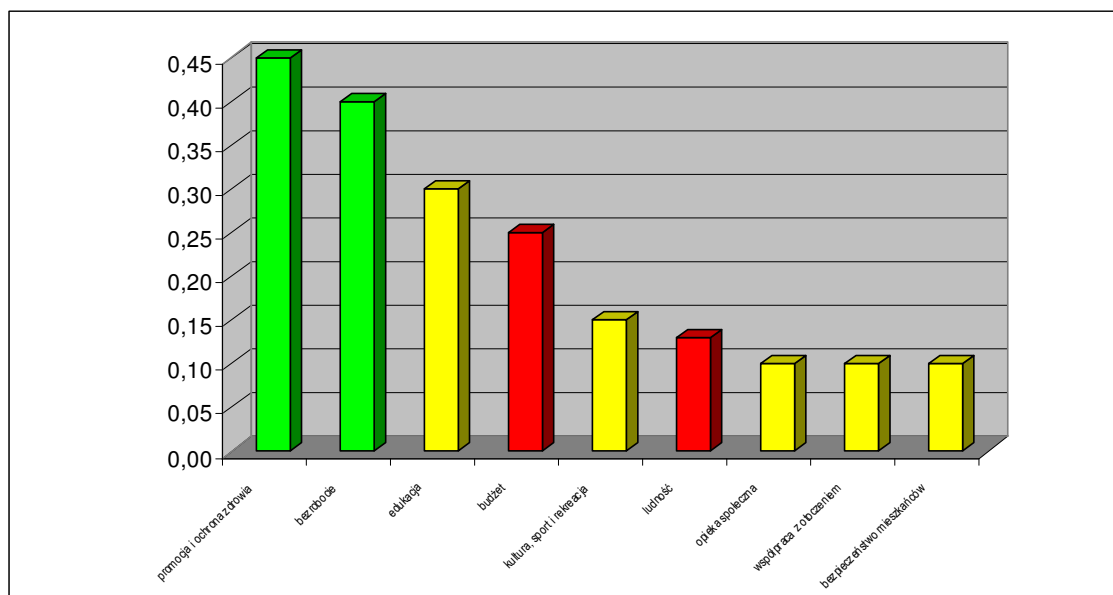
I/7 kultura sport i rekreacja – łączy ocenę zarówno istniejącego zaplecza sportowo – rekreacyjnego, jak i kulturalnego.

I/8 opieka społeczna – będąca ustawowym zadaniem powiatu.

I/9 bezpieczeństwo mieszkańców, we wszelkim zakresie – uznano bezpieczeństwo pożarowe, publiczne a także zagrożenia katastrofami.

Dla określenia pozycji strategicznej Powiatu Sochaczewskiego w obszarze rozwoju społeczności lokalnej zestawiono cechy wg malejącej wartości i przedstawiono na wykresie 1.

Wykres 1. Bilans strategiczny w obszarze rozwoju społeczności lokalnej

Źródło: analiza Inwest Consulting SA

Powyższy wykres pokazuje, że największymi atutami Powiatu Sochaczewskiego są promocja i ochrona zdrowia oraz stan rynku pracy.

3.1.2 Bilans strategiczny w obszarze stanu środowiska.

Tabelaryczne zestawienie cech, ich wag, oceny i wartości w tym obszarze prezentuje tabela 21.

Tabela 21. Bilans strategiczny w obszarze stanu środowiska

Stan środowiska	wartość
położenie Powiatu	0,30
las/ tereny zielone	0,45
kruszywa/ kopaliny	0,05
zasoby wodne	0,20
infrastruktura turystyczna	0,30
zagospodarowanie przestrzenne	0,05
gleby/ (bonitacja)	0,60
atmosfera	0,10
obszary zagrożone	0,10

Źródło: analiza Inwest Consulting SA

Omówienie pozycji:

II/1 położenie, lokalizacja powiatu ma istotne znaczenie dla możliwości rozwojowych.

II/2 las/ tereny zielone – Na terenie Powiatu Sochaczewskiego znajduje się część Puszczy Kampinoskiej oraz Bory Bolimowskie.

II/3 kruszywa/ kopaliny – w Powiecie Sochaczewskim nie występują złoża kruszyw.

II/4 zasoby wodne powiatu oceniono w sposób zagregowany (wody powierzchniowe i podziemne).

II/5 infrastruktura turystyczna – ten obszar wskazuje na dostosowanie infrastruktury do naturalnych możliwości rozwoju turystyki.

II/6 zagospodarowanie przestrzenne, oceniono stan formalny (uchwalone plany itp.).

II/7 gleby (bonitacja) – oceniono jakość gleb i możliwość ich wykorzystania w działalności rolniczej.

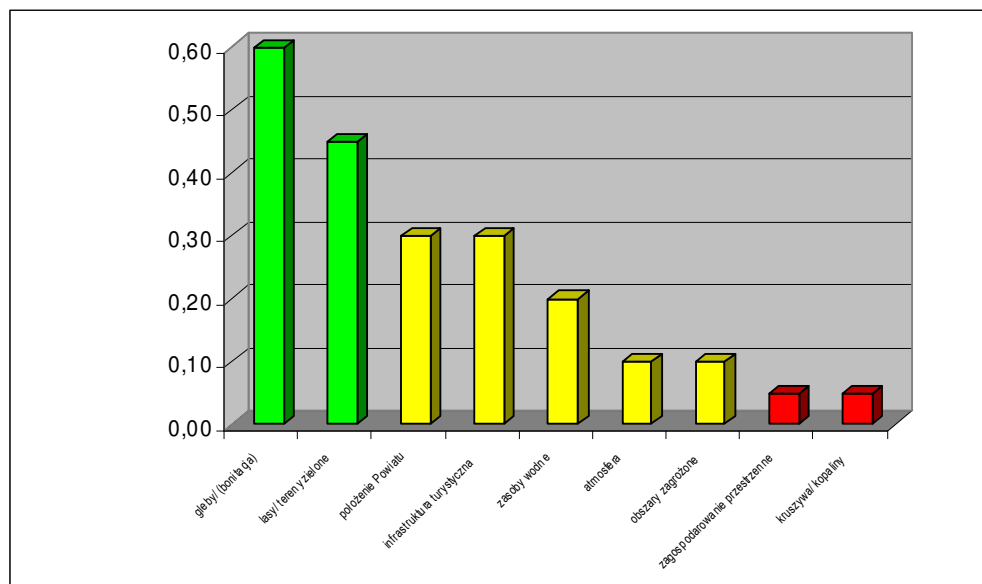
II/8 atmosfera –źródła zanieczyszczeń oraz stan atmosfery.

II/9 obszary zagrożone – położenie Powiatu jest pod tym względem dobre.

Podobnie jak w poprzednim obszarze dokonano sortowania cech i zaprezentowano je w postaci wykresu.

Wykres 2. Bilans strategiczny w obszarze stanu środowiska

Źródło: analiza Inwest Consulting SA

Wykres ilustruje, iż Powiat Sochaczewski ma doskonały potencjał w obszarze bonitacji gleb, co sprzyja rozwojowi rolnictwa oraz zalesienia, które można wykorzystać do rozwoju turystyki i rekreacji.

3.1.3 Bilans strategiczny w obszarze rozwoju gospodarczego.

Zestawienie cech bilansu zgodnie z przyjętą metodyką zawiera tabela 22.

Tabela 22. Bilans strategiczny w obszarze rozwoju gospodarczego

Rozwój gospodarczy	wartość
Infrastruktura wodno-kanalizacyjna	0,30
gazowa	0,05
drogi (połączenia zewnętrzne)	0,60
komunikacja lokalna (w tym piesza/ rowerowa)	0,10
komunikacja publiczna	0,10
telekomunikacja	0,10
media energetyczne	0,10
usługi i przetwórstwo	0,30
budownictwo	0,10
handel, transport i magazynowanie	0,10
rolnictwo i leśnictwo (z przetwórstwem)	0,60

Źródło: analiza Inwest Consulting SA

Omówienie opisanych cech:

III/1 stan zwodociągowania i kanalizacji w Powiecie – stan wskazanej infrastruktury jest niepełny.

III/2 infrastruktura gazowa – infrastruktura gazowa jest słabo rozwinięta.

III/3 drogi (połączenia zewnętrzne) – nie będące zadaniem Powiatu. Dzięki położeniu Powiat Sochaczewski ma bardzo dobrą komunikację.

III/4 komunikacja lokalna (w tym piesza i rowerowa) – w ramach zadań powiatu stan nie jest najlepszy i wymaga dużych środków finansowych.

III/6 telekomunikacja – mimo, iż leży poza bezpośrednimi możliwościami powiatu ma duży wpływ na jej rozwój.

III/7 media energetyczne.

III/8 usługi i przetwórstwo – poziom rozwoju jest dobry.

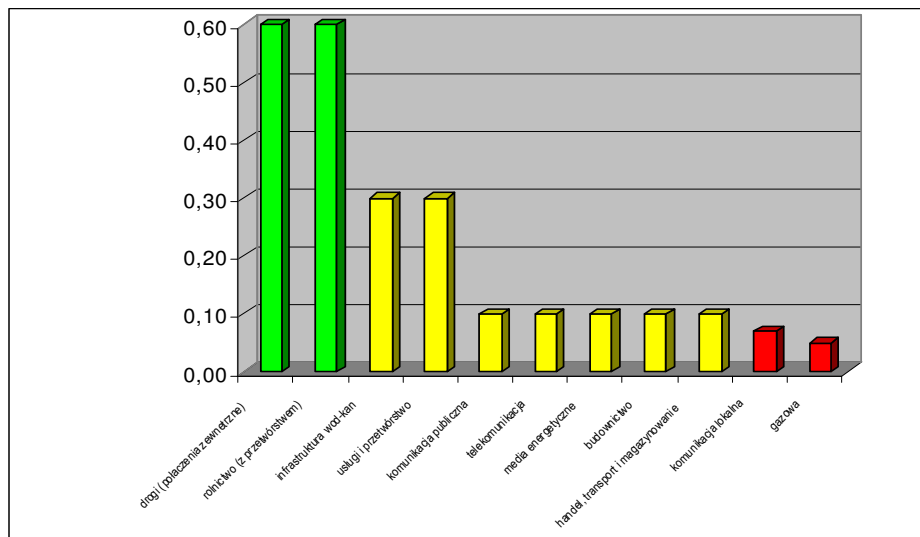
III/9 budownictwo

III/10 handel, transport, magazynowanie – cecha w sposób zagregowany, rozwój handlu detalicznego należy ocenić na wystarczający.

III/11 rolnictwo i leśnictwo (z przetwórstwem) – należy uznać za kluczowy dział gospodarki Powiatu.

Cechy dla obszaru rozwoju gospodarczego i ich wartości zostały zaprezentowane na wykresie 3.

Wykres 3. Bilans strategiczny w obszarze rozwoju gospodarczego

Źródło: analiza Inwest Consulting SA

Wyniki analizy zobrazowane na wykresie wskazują bardzo duże możliwości związane z obecnością bardzo dobrych drogowych połączeń zewnętrznych. Podstawowym działem gospodarki Powiatu Sochaczewskiego, mającym duży potencjał jest rolnictwo wraz z przetwórstwem.

3.2 ANALIZA POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO POWIATU SOCHACZEWSKIEGO

Kolejnym etapem budowy Strategii Powiatu Sochaczewskiego było określenie możliwości rozwojowych Powiatu. Dokonano analizy potencjału rozwojowego dla poszczególnych cech wymienionych w bilansie strategicznym. Opis metody przedstawiony został w rozdziale Załączniki. Poniżej zamieszczono wnioski podsumowujące wyniki analizy.

Analiza potencjału rozwojowego dla obszaru rozwoju **społeczności lokalnej** wykazała możliwość oparcia dynamicznego rozwoju Powiatu na dwóch filarach. Pierwszym z nich jest, stojąca na bardzo wysokim poziomie promocja i ochrona zdrowia. Cecha ta jest jedną z podstawowych dla prawidłowego rozwoju społeczności lokalnej, przez co można stwierdzić, że prawidłowe zaspokojenie potrzeb społeczeństwa związanych z ochroną zdrowia jest punktem wyjścia do dalszego rozwoju. Drugim filarem rozwoju Powiatu Sochaczewskiego jest rozwijający się rynek pracy. Zmniejszające się z roku na rok bezrobocie pozwala na postawienie tezy, że to właśnie rynek pracy jest kluczowym czynnikiem sukcesu Powiatu.

Podobna analiza dla obszaru **stan środowiska** wykazała możliwość oparcia rozwoju Powiatu o wykorzystanie lasów i terenów zielonych oraz rozwój infrastruktury turystycznej. Te dwa elementy łączy pojęcie „aktywnego wypoczynku”, który z roku na rok znajduje coraz większą liczbę zwolenników. Realizacja tej idei może nastąpić poprzez wytyczanie nowych szlaków turystycznych, ścieżek rowerowych, powstawanie gospodarstw agroturystycznych oraz rozwój wielu innych elementów infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej.

Analiza potencjału rozwojowego dla obszaru **rozwój gospodarczy** wskazała jako podstawową, potrzebę oparcia rozwoju o rolnictwo i leśnictwo wraz z przetwórstwem. Wpłynęły na to przede wszystkim warunki naturalne, sprzyjające rozwojowi tych dziedzin. Rozwojowi gospodarczemu sprzyja również położenie Powiatu bezpośrednio przy, ważnych w skali całego kraju, szlakach komunikacyjnych. Innym ważnym punktem, mogącym stać się filarem rozwoju gospodarczego Powiatu, są usługi i przetwórstwo.

3.3 ANALIZA SWOT

Analiza SWOT – służy do badania relacji pomiędzy atutami i słabościami powiatu, a szansami i zagrożeniami mogącymi pojawić się w otoczeniu głównie w celu dokonania wyboru najwłaściwszego wariantu strategii. Analiza SWOT służy ocenie sił i słabości Powiatu w kontekście możliwości i zagrożeń - jest więc spojrzeniem „od sytuacji dzisiejszej w przyszłą”. Analiza SWOT, po uprzednim zdefiniowaniu listy czynników oraz ich ocenie opiera się następujących zasadach:

- I. badaniu podlegają relacje pomiędzy silnymi i słabymi stronami a możliwościami i zagrożeniami, przy czym:
 - W analizie SWOT istnienie interakcji stwierdza się odpowiadając na następujące pytania:
 - a. czy zidentyfikowane silne strony pozwolą wykorzystać możliwości, które mogą się zdarzyć?
 - b. czy zidentyfikowane słabości nie pozwolą na wykorzystanie pojawiających się możliwości?
 - c. czy zidentyfikowane silne strony pozwolą na przewycięzenie możliwych zagrożeń?
 - d. czy zidentyfikowane słabe strony wzmocnią siłę oddziaływania potencjalnych zagrożeń?

Odpowiadając na powyższe pytania, a zarazem podsumowując wyniki bilansu strategicznego i analizy potencjału rozwojowego zestawiono analizę SWOT dla Powiatu Sochaczewskiego w tabeli 23.

Tabela 23. Analiza SWOT dla Powiatu Sochaczewskiego

Silne strony	Słabe strony
dobrze rozwinięty system promocji i ochrony zdrowia	budżet
bezrobocie niższe od średniej krajowej	brak przyrostu liczby ludności
urodzajne gleby	brak surowców naturalnych
lasa i tereny zielone	niski stopień zagospodarowania przestrzennego
dobra lokalizacja	słaby stan dróg lokalnych
wysoko rozwinięte rolnictwo wraz z przetwórstwem	słabo rozwinięta infrastruktura gazowa
Szanse	Zagrożenia
wykorzystanie żyznych i urodzajnych gleb	stan zobowiązań budżetowych
wysoki potencjał turystyczno-rekreacyjny	sieć gazociągowa

system ochrony zdrowia	problemy demograficzne
rozwijający się rynek pracy	wymagająca wysokich nakładów komunikacja lokalna
sąsiedztwo ważnych szlaków komunikacyjnych	rozwój zagospodarowania przestrzennego
wysoki potencjał rolniczy	

Źródło: analiza Inwest Consulting SA

Przeprowadzona analiza wskazuje na najsilniejsze relacje pomiędzy silnymi stronami, a szansami rozwojowymi Powiatu Sochaczewskiego, czyli najsilniejszą ważoną wartością ma odpowiedź na pytanie:

„Czy zidentyfikowane silne strony pozwolą wykorzystać pojawiające się szanse?”

Sugeruje to przyjęcie strategii maxi-maxi, czyli maksymalne wykorzystanie szans sprzyjających rozwojowi.

Drugą w kolejności dodatnią korelację wykazała relacja „słabe strony/ szanse”, czyli odpowiedź na pytanie:

„Czy zidentyfikowane słabe strony nie przeszkodzą w wykorzystaniu możliwości?”

To pozwalałoby sugerować strategię mini-maxi, czyli w pierwszym rzędzie eliminacja słabości powiatu, a następnie wykorzystanie pojawiających się możliwości.

Pozostałe korelacje różniły się znacząco co do osiągniętego wyniku.

Podsumowując:

Powiat Sochaczewski winien kierować się strategią maxi-maxi, oznaczającą wykorzystanie synergii pomiędzy silnymi stronami a możliwościami, ale jednocześnie pamiętając o strategii mini-maxi – czyli stopniowa eliminacja słabych stron dla lepszego wykorzystania rysujących się możliwości.

**4. WYBÓR STRATEGII POWIATU
SOCHACZEWSKIEGO**

4.1 ZASADY ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU POWIATU SOCHACZEWSKIEGO

Zrównoważony rozwój ma służyć mieszkańcom. Oznacza to, że władze powiatu nie mogą dążyć do realizacji dowolnych celów cząstkowych, ale jedynie takich, które zgodne są z celami strategicznymi.

Należy pamiętać o średnioterminowej równowadze pomiędzy oboma kierunkami oddziaływania. Oznacza to, że w perspektywie kilku lat na budowę silnej pozycji powiatu w porównaniu z innymi powiatami powinny być ponoszone nakłady w porównywalnej lub, krótkoterminowo w większej, wysokości jak na niwelowanie słabości (realizację celów cząstkowych).

Zrównoważenie rozwoju oznacza (zgodnie z Agendą 21), iż dokonując alokacji środków budżetowych, w tym inwestycyjnych i dokonując wyboru kierunków rozwoju powinno dążyć się do równoważenia celów: społecznych, gospodarczych, ekologicznych i rozwoju przestrzennego.

W warunkach samorządu granice między tymi obszarami są bardzo często nieostre. Należy więc wyodrębnić działania pod kątem głównych kierunków strategicznych, tj.: niwelowania słabych stron (aspekt społeczny) oraz służących długookresowemu rozwojowi (np. inwestycje wnoszące nową jakość w życie społeczno-gospodarcze, służące budowaniu silnej gospodarczo jednostki samorządowej – wzmacniający akcent gospodarczy).

Zasady budowania pozycji konkurencyjnej i rozwoju społecznego powiatu:

1. **Zasada selektywnego tworzenia korzyści zewnętrznych** w powiązaniu z polityką koncentracji na wybranych dziedzinach rozwoju to taki dobór inwestycji, które dają efekt mnożnikowy: nie tylko dochodowy, ale także zatrudnienia i demograficzny.
2. **Zasada budowy przewagi konkurencyjnej dla nowych sektorów** – przewidywanie kierunków rozwoju gospodarki i wkalkulowanie ich w strategię rozwoju gospodarki; wykorzystanie nowoczesnych sektorów gospodarki.
3. **Zasada równoważenia rozwoju** – niwelowania słabych i wzmacniania silnych stron powiatu – w praktyce oznaczająca konieczność równoważenia interesów społecznych, gospodarczych, przestrzennych i środowiskowych.
4. **Zasada ochrony wartości przyrody i kultury jako środowiska życia mieszkańców.**
5. **Zasada uspołecznienia procesów podejmowania decyzji** – poprzez prowadzenie szerokich konsultacji ze społecznością lokalną dotyczących obecnego i przyszłego funkcjonowania powiatu.
6. **Zasada przejrzystości i jawności, przy powszechnym dostępie do informacji.**

7. **Zasada koncentracji środków.**
8. **Zasada subsydiarności** – oddawania zadań do wykonania podmiotom gwarantującym ich wykonanie w sposób rzetelny i ekonomiczny.
9. **Zasada przystępności** – prowadzenia własnej polityki informacyjnej zrozumiałej dla społeczności lokalnej.

Powyższe zasady zostały wykorzystane przy budowie niniejszej Strategii, aby działania ukierunkowane na dalszy rozwój społeczny i budowanie mocnej pozycji konkurencyjnej powiatu w regionie były spójne i przynosiły trwałe efekty.

4.2 WIZJA ROZWOJU POWIATU SOCHACZEWSKIEGO

Po ustaleniu optymalnej strategii dla Powiatu Sochaczewskiego określono wizję i cele strategiczne Powiatu Sochaczewskiego.

WIZJA ROZWOJU POWIATU SOCHACZEWSKIEGO:

Nowoczesny i bezpieczny Powiat, w którym mieszkańcy zaspokoją swoje potrzeby oraz mogą rozwijać aspiracje zawodowe i intelektualne, uzdolnienia, a także dbać o swoje zdrowie i rozwój fizyczny.

Cel strategiczny 1:

Budowa i modernizacja infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej

Cel strategiczny 2:

Modernizacja infrastruktury społecznej i administracyjnej

Cel strategiczny 3:

Budowa i modernizacja infrastruktury komunikacyjnej

Cel strategiczny 4:

Promocja powiatu; poszukiwanie partnerów i inwestorów

Realizacja wszystkich celów strategicznych powinna odbywać się w oparciu o ekologię, właściwe finanse oraz istniejącą bazę (zaplecze), a efektem powinien być wpływ na powstanie nowych miejsc pracy, spadek bezrobocia i rozwój społeczno – ekonomiczny Powiatu.

**5. PROGRAMY STRATEGICZNE POWIATU
SOCHACZEWSKIEGO**

Szczególna rola samorządu terytorialnego została zarysowana przez Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej w artykule 163, który stanowi, że samorząd terytorialny wykonuje zadania publiczne nie zastrzeżone przez Konstytucję lub ustawy dla organów innych władz publicznych. Podstawowym celem działania samorządu jest osiągnięcie zrównoważonego rozwoju regionu, który prowadzi do poprawy jakości życia lokalnej społeczności.

Na podstawie analiz określono kierunki rozwoju, a następnie wyłoniono główne programy strategiczne. W skład programów wchodzi zarówno działania inwestycyjne, jak i nie będące inwestycjami. W obszarach inwestycyjnych planowanie operacyjne zostanie zaprezentowane w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym.

Programy strategiczne Powiatu Sochaczewskiego podzielono na dwie grupy. Pierwsza z nich odnosi się do zadań inwestycyjnych, które znajdują swoje odnośniki w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym. Druga grupa programów zawiera zadania pozainwestycyjne.

5.1 INWESTYCYJNE PROGRAMY STRATEGICZNE

W tabeli 24 zaprezentowano wszystkie programy należące do Strategii z zaprezentowanym graficznie planowanym okresem ich realizacji. Obszary zacienione pokazują okres projektowanej aktywności w ramach poszczególnych programów.

Tabela 24. Zestawienie realizacji programów i działań inwestycyjnych Strategii Rozwoju Powiatu Sochaczewskiego.

program	działanie	Czas realizacji w latach					
		'08	'09	'10	'11	'12	'13
Program RI1 Przebudowa sieci drogowej	Przebudowa dróg pozamiejskich						
	Przebudowa dróg miejskich						
	Przebudowa obiektów mostowych						
Program RI2 Rozbudowa i remonty obiektów kubaturowych	Rozbudowa i modernizacja obiektów pomocy społecznej						
	Modernizacja obiektów infrastruktury szkolno-wychowawczej						
	Rozbudowa i remonty obiektów infrastruktury sportowej						
	Remont obiektów użyteczności publicznej						

Źródło: Starostwo Powiatowe w Sochaczewie

5.2 POZAINWESTYCYJNE PROGRAMY STRATEGICZNE

Tabela 25. Zestawienie realizacji programów i działań pozainwestycyjnych Strategii Rozwoju Powiatu Sochaczewskiego.

Program	działanie	Czas realizacji w latach						
		'07	'08	'09	'10	'11	'12	'13
Program RS1	Udzielanie dotacji na zadania realizowane przez organizacje pozarządowe.							
	Pomoc przy tworzeniu i promocji organizacji NGO, informowanie o działaniach organizacji NGO							
Program RS2 Wzrost zatrudnienia w Powiecie i przeciwdziałanie bezrobociu	Zmniejszenie bezrobocia							
	Obejmowanie programami reorientacji zawodowej osób poszukujących pracy							
	Promowanie rozwiązań umożliwiających łączenie pracy zawodowej z życiem rodzinnym							
	Dążenie do pełniejszego powiązania rynku pracy z systemem edukacji							
Program RS3 Rozwój i promocja form życia kulturowego	Organizowanie imprez stałych (wystawy, konkursy, plenery)							
	Wspieranie życia artystycznego							
	Wspieranie uzdolnionej młodzieży							
Program RS4 Wspieranie działalności organizacji pozarządowych	Promocja działań prowadzonych przez NGO							
	Wspieranie działań, szczególnie imprez organizowanych przez NGO							
	Doradztwo przy zakładaniu form organizacji pozarządowych (stowarzyszenia, fundacje)							
Program RS5 Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego								
	Ograniczanie zjawisk kryminologicznych, chuligaństwa i wandalizmu							
	Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym							
	Wprowadzenie do realizacji program „Bezpieczny Powiat Sochaczewski latach 2007-2010”							

Program	działanie	Czas realizacji w latach						
		'07	'08	'09	'10	'11	'12	'13
Program RS6 Poprawa warunków obsługi mieszkańców powiatu	Remont pomieszczeń dla potrzeb wydziałów Starostwa w budynku na ul. Piłsudskiego							
	Budowa e-administracji w Starostwie Powiatowym							
	Prace remontowe w szpitalu powiatowym oraz pomoc w zakupie aparatury medycznej							
Program RS7 Rozwijanie kształcenia ponadgimnazjalnego i specjalnego	Utworzenie Sochaczewskiego Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego							
	Powołanie Powiatowego Ośrodka Edukacji Specjalnej							
	Stała modernizacja bazy materialnej placówek oświatowych							
	Modernizacja infrastruktury sportowej w placówkach oświatowych							
Program RS8 Rozwijanie kształcenia ponadgimnazjalnego i specjalnego	Upowszechnianie wśród nauczycieli nowoczesnych metod nauczania – doskonalenie zawodowe							
	Wyposażenie pracowni przedmiotowych w nowoczesne pomoce dydaktyczne i naukowe							
	Organizacja różnorodnych konkursów i olimpiad przedmiotowych jako ważnego czynnika wzmacniającego motywację do osiągnięcia dobrych wyników w nauce							
	Prowadzenie bieżącej analizy i prognoz lokalnego rynku pracy							
Program RS9 Rozwijanie kształcenia ponadgimnazjalnego i specjalnego	Realizacja Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Uczniów Szkół Ponadgimnazjalnych							
	Nawiązywanie współpracy z odpowiednimi placówkami oświatowymi innych państw dla umożliwiania młodzieży szerokiej wymiany z ich rówieśnikami z tych państw							
	Powszechne włączanie się wszystkich placówek oświatowych w realizację programów walki z uzależnieniami							
	Wspieranie edukacji uczniów napotyających na bariery ekonomiczne							

Program	działanie	Czas realizacji w latach						
		'07	'08	'09	'10	'11	'12	'13
Program RŚN1 Poprawa warunków gospodarowania odpadami poprzez zmniejszenie ilości powstających odpadów oraz lepsze wykorzystanie wyprodukowanych odpadów na terenie powiatu	Przygotowanie programu zagospodarowania odpadów							
	Opracowanie programu zagospodarowania padliny							
	Zorganizowanie wspólnej akcji z samorządami gmin informacyjno promocyjnej na rzecz powszechnej zbiórki odpadów (celem zorganizowania referendum w gminach)							
	Przygotowanie programu promocji dla pozyskiwania surowców wtórnych wśród mieszkańców powiatu							
	Organizowanie akcji na rzecz likwidacji dzikich wysypisk śmieci							
	Opracowanie programu likwidowania i wymiany eternitu na budynkach							
Program RŚN2 Poprawa i ochrona jakości wód należących do zlewni rzeki Bzury	Opracowanie szczegółowego programu ochrony zlewni Bzury (Program Bzura Plus) i włączenie się do programu Bzura							
Program RŚN3 Poprawa stanu jakości ochrony środowiska naturalnego w powiecie sochaczewskim.	Przygotowanie strategii ochrony środowiska naturalnego w powiecie sochaczewskim							
	Organizowanie akcji w lokalnych mediach popularyzujących programy rolno-środowiskowe							

Źródło: Starostwo Powiatowe w Sochaczewie

**6. STRATEGIA POWIATU SOCHACZEWSKIEGO
A INNE DOKUMENTY STRATEGICZNE**

6.1 WSTĘP

W niniejszym rozdziale dokonano prezentacji Strategii Rozwoju Powiatu Sochaczewskiego w latach 2008 – 2013 na tle innych dokumentów strategicznych – Strategii Rozwoju Kraju oraz Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego. Analiza wykazuje zbieżność strategii powiatu z dokumentami strategicznymi wyższego szczebla dotyczącymi powiatu.

6.2 STRATEGIA ROZWOJU KRAJU

Wszystkie realizowane projekty inwestycyjne w Powiecie powinny zawierać się w ogólnych ramach strategicznych wyznaczonych przez Strategię Rozwoju Kraju na lata 2007 – 2015, przyjętą przez Radę Ministrów 29 listopada 2006 roku. Jest to dokument nadrzędny, określający główne kierunki rozwoju gospodarczego Polski po przystąpieniu do Unii Europejskiej. Głównym celem Strategii jest podniesienie poziomu i jakości życia mieszkańców Polski: poszczególnych obywateli i rodzin. Priorytetami strategicznymi są:

1. Wzrost konkurencyjności i innowacyjności gospodarki,
w ramach którego realizowane będą w Powiecie programy: „Poprawa warunków gospodarowania odpadami poprzez zmniejszenie ilości powstających odpadów oraz lepsze wykorzystanie wyprodukowanych odpadów na terenie powiatu”;
2. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej,
w ramach którego realizowane będą w Powiecie programy: „Przebudowa sieci drogowej”, „Rozbudowa i remonty obiektów kubaturowych”, „Rozwijanie kształcenia ponadgimnazjalnego i specjalnego”, „Poprawa warunków obsługi mieszkańców powiatu”;
3. Wzrost zatrudnienia i podniesienie jego jakości,
w ramach którego realizowany będzie w Powiecie program: „Wzrost zatrudnienia w Powiecie i przeciwdziałanie bezrobociu”;
4. Budowa zintegrowanej wspólnoty społecznej i jej bezpieczeństwa,
w ramach którego realizowane będą w Powiecie programy: „Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego”, „Rozwój i promocja form życia kulturowego”, „Wspieranie działalności organizacji pozarządowych”;
5. Rozwój obszarów wiejskich,
w ramach którego realizowane będą w Powiecie programy: Poprawa i ochrona jakości wód należących do zlewni rzeki Bzury, „Poprawa stanu jakości ochrony środowiska naturalnego w powiecie sochaczewskim”;
6. Rozwój regionalny i podniesienie spójności terytorialnej.

6.3 STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

Spójność dokumentów strategicznych powiatu wymaga połączenia celów Strategii z dokumentem nadrzędnym jakim jest strategia wojewódzka. Spójność ta realizowana jest na poziomie celów strategicznych obu dokumentów, które przekładają się dalej na konkretne zadania inwestycyjne.

Obszary rozwoju: społeczny, infrastrukturalny, gospodarczy i turystyczny będące podstawowymi dla Powiatu Sochaczewskiego znajdują swoje odzwierciedlenie również w Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego. Gospodarczy obszar rozwoju można odnieść do priorytetowego obszaru działań, występującego w Strategii Województwa pod nazwą „Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu”. Jednym z działań wskazanego obszaru jest „wspieranie instytucji i otoczenia biznesu”, do którego idealnie wpasowuje się obszar rozwoju turystyki Powiatu Sochaczewskiego. Rozwój infrastruktury znajduje swój odpowiednik w obszarze Strategii Województwa mówiących o rozwoju infrastruktury technicznej i komunikacyjnej regionu. Ostatni z wyróżnionych obszarów Strategii Powiatu Sochaczewskiego, czyli obszar społeczny można odnieść do priorytetowego obszaru Strategii Województwa jakim jest „Rozwój kapitału ludzkiego”, mówiący o walce z bezrobociem, budowie partnerstwa publiczno-społecznego, rozwoju edukacji i infrastruktury społecznej (w tym socjalnej).

7. WDRAŻANIE STRATEGII

7.1 METODY WDRAŻANIA I MONITOROWANIA STRATEGII ROZWOJU POWIATU SOCHACZEWSKIEGO NA LATA 2008-2013

Strategia jest dokumentem planowania długookresowego, który stanowi podstawę do precyzowania rozwojowych przedsięwzięć społecznych i gospodarczych. Sądzić należy, że aktualizacja Strategii jeden raz w okresie czteroletniej kadencji władz samorządowych winna zapewnić jej wystarczające dostosowanie do zmieniającej się sytuacji społeczno-gospodarczej powiatu.

Zaprezentowane opracowanie zawiera zbiór celów strategicznych powiatu. Określenie „cel” określa zarówno pojedyncze działanie, wiele działań bądź wręcz odwołuje się do spójnego opracowania.

W skali krótko- i średniookresowej aktualizację planów rozwojowych powiatu zapewnia przygotowanie i doroczny przegląd budżetów i Wieloletni Plan Inwestycyjny. Monitoring i ewaluacja WPI oprócz dokonania oceny stopnia realizacji działań zapisanych w Planie polega na wprowadzaniu modyfikacji zgodnie ze zmieniającymi się warunkami wpływającymi na rozwój społeczny i gospodarczy powiatu.

Realizacja zadań odbywać się będzie poprzez uchwalanie i realizację kolejnych budżetów; w pozostałych obszarach cele opisane w Strategii winny stać się podstawą projektów realizowanych przez samorząd.

Sposób pracy nad Wieloletnim Planem Inwestycyjnym składa się z:

1. Zbierania wniosków inwestycyjnych od wszystkich zainteresowanych, w tym bezpośrednio mieszkańców.
2. Poddawania wniosków ocenie, poprzez kryteria przyjęte przez Zarząd Powiatu.
3. Aktualizacja zarówno części finansowej jak i rzeczowej WPI.

Taki cykl pracy zapewnia bieżące monitorowanie wykonania założeń strategicznych powiatu.

Władze powiatu wypełniając strategię winny podejmować decyzje określające: rodzaj zadań i ich hierarchię, zakres finansowania, okres i kolejność realizacji zadań.

Budżety powiatu na kolejne lata przygotowywane będą w oparciu o dokumenty operacyjne (WPI). Taki system wdrażania zapewnia kontrolę wdrażania oraz zgodność z obowiązującym prawem.

Bezpośrednim wskaźnikiem wykonania strategii będzie stopień realizacji zaplanowanych projektów. Poszczególne „cele” opisane w strategii posiadają określone mierniki oceny będące podstawą do budowania szczegółowych zasad oceny postępu prac nad programami.

Sposób prezentacji osiągnięć w realizacji strategii to decyzja władz powiatu. Monitorowanie i ocena zarówno Strategii polegać winno na porównaniu osiągniętego stanu do założeń opisanych w odpowiednich programach na podstawie analizy sprawozdań rzeczowych i finansowych jednostek organizacyjnych powiatu.

Starostwo Powiatowe jako instytucja wdrażająca Strategię jest odpowiedzialny za:

- zbieranie i udostępnianie danych na temat postępów wdrażania oraz przebiegu realizacji Strategii,
- zapewnienie spójności różnych dokumentów programowych.

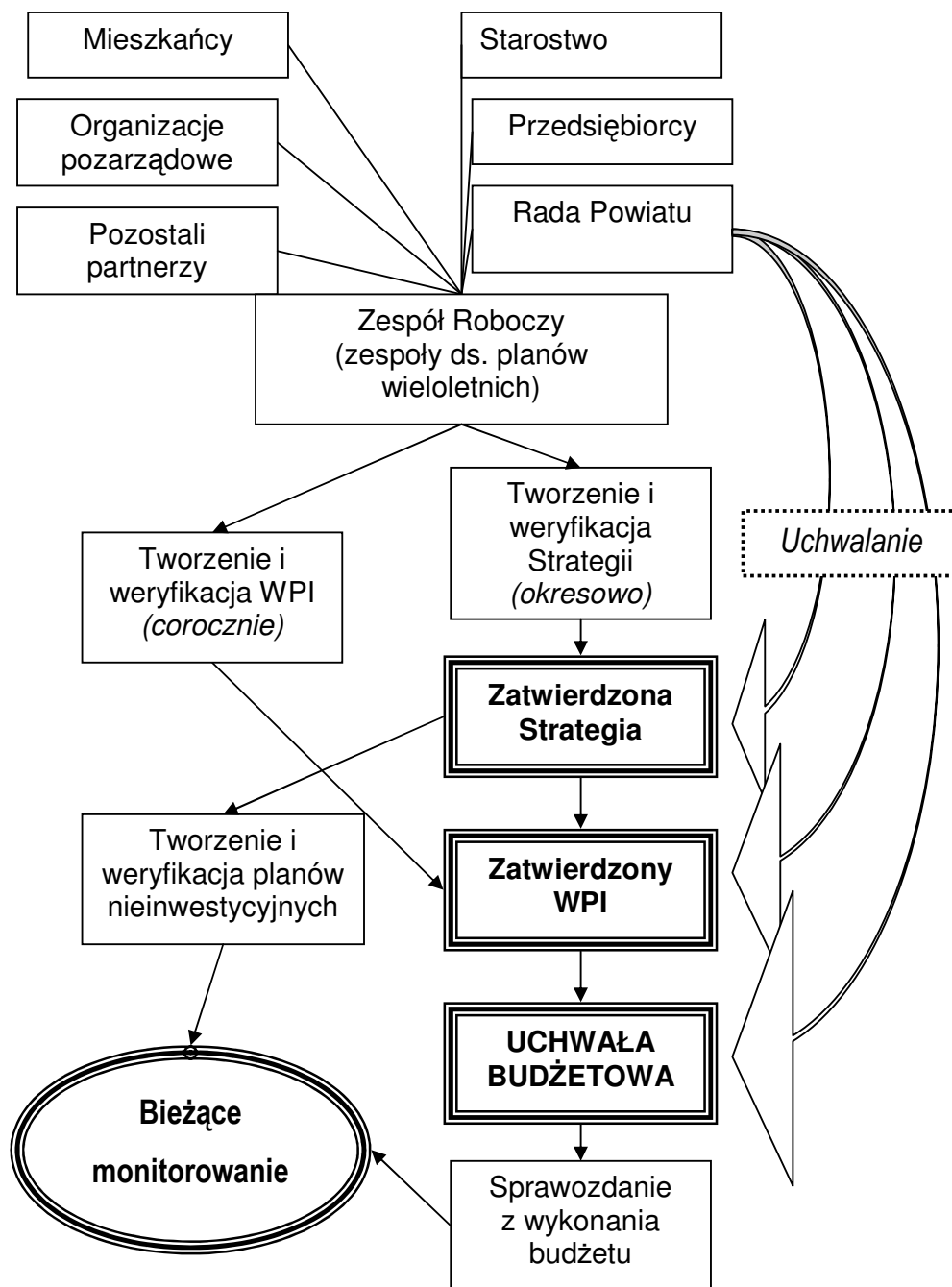
W przyjętej hierarchii dokumentów programowych podstawową informacją pokazującą realizację Strategii zawierają w sobie sprawozdania z wykonania budżetu powiatu.

Strategia rozwoju Powiatu Sochaczewskiego została opracowana przy założeniu, że jej sporządzenie przyczyni się do planowego zarządzania wymagającego okresowych weryfikacji luki pomiędzy stanem faktycznym i stanem pożądanym w powiecie.

Umiejscowienie tworzenia, weryfikacji i aktualizacji strategii przedstawia poniższy schemat.

Schemat 1. Schematyczne umiejscowienie tworzenia, weryfikacji i monitorowania strategii

Źródło: Opracowanie Inwest Consulting S.A.

7.2 SPOSOBY INICJOWANIA WSPÓŁPRACY MIĘDZY SEKTOREM PUBLICZNYM, PRYWATNYM I ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Do zadań powiatu należy współpraca i wspieranie wybranych przedsięwzięć organizacji pozarządowych działających na jego terenie. Sposób przygotowania i monitorowania strategii i innych dokumentów związanych z rozwojem powiatu gwarantuje włącznie organizacji pozarządowych i sektora prywatnego we współpracę z sektorem publicznym. Dodatkowo należy wspomnieć, że skład Rady Powiatu będącej szeroką reprezentacją mieszkańców powiatu sprzyja łączeniu różnych środowisk w aktywności na rzecz powiatu. Bezpośrednio w zgłaszaniu i przy opracowywaniu zadań biorą czynny udział organizacje pozarządowe oraz społeczeństwo zarówno poprzez włącznie się bezpośrednio jak i poprzez swoich przedstawicieli w Radzie Powiatu.

Powiat inicjuje współpracę z instytucjami sektora publicznego i lokalnymi przedsiębiorstwami sektora prywatnego poprzez organizowanie wspólnych spotkań dla przedstawicieli tych jednostek.

7.3 PUBLIC RELATIONS STRATEGII POWIATU SOCHACZEWSKIEGO

Istotną uwagę władze powiatu przykładają do przekazywania społeczności lokalnej rzeczowej i wyczerpującej informacji na temat realizacji Strategii.

Public Relations, którego zadaniem jest upowszechnianie zamierzeń Strategii i dokumentów związanych pośród przyszłych beneficjentów (w tym zwłaszcza mieszkańców), jednostek podległych i innych podmiotów odbywa się poprzez trzy formy komunikacji:

- serwisy internetowe - będące szybkim i ogólnodostępnym źródłem informacji o aktualnych działaniach i stanowią dla opinii publicznej kompleksowe źródło informacji o założeniach i osiągnięciach strategii,
- współpracę z mediami - działania wykorzystujące współpracę z prasą, radiem, telewizją o zasięgu lokalnym będą kluczowym elementem przy realizacji Strategii i dokumentów związanych,
- bezpośrednie działania informacyjno – promocyjne Starosty.

Podstawowym celem działań związanych z Public Relations Strategii jest dotarcie do jak najszerszej grupy odbiorców końcowych działań podejmowanych w ramach Strategii, a więc do mieszkańców powiatu, przedsiębiorców lokalnych, organizacji społecznych. Informowanie społeczności lokalnej o realizacji Strategii Powiatu odbywać się będzie w sposób pośredni – medialny, jak i bezpośredni – interaktywny. Pośrednio informacje zamieszczane będą w lokalnej

prasie, na stronie internetowej powiatu, w materiałach i broszurach promocyjnych i informacyjnych. Bezpośrednio Strategia prezentowana będzie podczas spotkań z mieszkańcami, przedstawicielami lokalnych środowisk, organizacjami pozarządowymi.

8. ZAŁĄCZNIKI

8.1 KARTY PROGRAMÓW STRATEGICZNYCH

Obszar strategiczny	Rozwój społeczny
Program RS1	Wspieranie działalności organizacji pozarządowych
Opis programu	Aktywizacja społeczności lokalnej i samorządów jest motorem przemian i rozwoju w regionie. Bez zaangażowanie mieszkańców trudno byłoby osiągnąć efekty planowanych zmian. O aktywności środowiska świadczy ilość organizacji pozarządowych. Pomoc ze strony powiatu w organizacji i promocji wzmocni działalność społeczną mieszkańców.
Działanie 1	Udzielanie dotacji na zadania realizowane przez organizacje pozarządowe.
Miernik oceny działania 1	Aktywność społeczna w realizacji zadań samorządu powiatowego poprawia jakość działań i obejmuje większą grupę mieszkańców.
Termin realizacji działania 1	Działania ciągłe
Koordinator działania	PCPR, Starostwo Powiatowe
Działanie 2	Pomoc przy tworzeniu i promocji organizacji NGO, informowanie o działaniach organizacji NGO
Miernik oceny działania 2	Zwiększenie aktywności społecznej, tworzenie nowych organizacji NGO
Termin realizacji działania 2	Działania ciągłe
Koordinator działania	PCPR, Starostwo Powiatowe

Obszar strategiczny	Rozwój społeczny
Program RS2	Wzrost zatrudnienia w powiecie i przeciwdziałanie bezrobociu
Opis programu	Cele szczegółowe będą realizowane poprzez: Monitoring rynku pracy ze szczególnym uwzględnieniem monitoringu zawodów deficytowych, pozyskiwanie ofert pracy, poradnictwo zawodowe i informację zawodową, aktywizację zawodową oraz społeczno-zawodową osób bezrobotnych oraz niepełnosprawnych (długotrwale bezrobotni, młodzież, osoby w wieku 50+), promowanie samozatrudnienia przez udzielanie dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej, refundację kosztów

	wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla skierowanych bezrobotnych, doskonalenie zasobów pracy poprzez szkolenia, realizację programów reorientacji zawodowej, pozyskiwanie środków z Funduszu Pracy i EFS-u.
Działanie 1	Zmniejszenie bezrobocia
Miernik oceny działania 1	Wskaźnik poziomu bezrobocia (stopa bezrobocia)
Termin realizacji działania 1	Działanie ciągłe
Koordynator działania 1	Powiatowy Urząd Pracy
Działanie 2	Obejmowanie programami reorientacji zawodowej osób poszukujących pracy
Miernik oceny działania 2	Liczba osób przekwalifikowanych zawodowo
Termin realizacji działania 2	Działanie ciągłe
Koordynator działania 2	Powiatowy Urząd Pracy
Działanie 3	Promowanie rozwiązań umożliwiających łączenie pracy zawodowej z życiem rodzinnym
Miernik oceny działania 3	Liczba stworzonych rozwiązań
Termin realizacji działania 3	Działanie ciągłe
Koordynator działania 3	Powiatowy Urząd Pracy
Działanie 4	Dążenie do pełniejszego powiązania rynku pracy z systemem edukacji
Miernik oceny działania 4	
Termin realizacji działania 4	Działanie ciągłe
Koordynator działania 4	Powiatowy Urząd Pracy

Obszar strategiczny	Rozwój społeczny
Program RS3	Rozwój i promocja form życia kulturowego
Program	1. Integracja społeczna
Opis programu	
Działanie 1	.Organizowanie imprez stałych (wystawy, konkursy, plenery)
Miernik oceny działania 1	1. Liczba zorganizowanych wydarzeń 2. Liczba uczestników 3. Badanie efektu medialnego
Termin realizacji działania 1	Działanie ciągłe
Koordinator działania	Wydział Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki
Działanie 2	Wspieranie życia artystycznego
Miernik oceny działania 2	Ilość środków przeznaczonych na organizacje artystyczne
Termin realizacji działania 2	Działanie ciągłe
Koordinator działania 2	Wydział Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki
Działanie 3	Wspieranie uzdolnionej młodzieży
Miernik oceny działania 3	Liczba młodych osób objęta działaniem
Termin realizacji działania 3	Działanie ciągłe
Koordinator działania 3	Wydział Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki

Obszar strategiczny	Rozwój społeczny
Program RS4	Wspieranie działalności organizacji pozarządowych
Opis programu	
Działanie 1	Promocja działań prowadzonych przez NGO
Miernik oceny działania 1	Ocena ilości i jakości artykułów prasowych na temat działalności organizacji pozarządowych z terenu powiatu
Termin realizacji działania 1	Działanie ciągłe
Koordynator działania	Wydział Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki
Działanie 2	Wspieranie działań, szczególnie imprez organizowanych przez NGO
Miernik oceny działania 2	Kwota udzielonego wsparcia oraz przekazane wsparcie rzeczowe i udzielona pomoc organizacyjna (krotność udostępnienia sal, sprzętu, pomoc przy załatwieniu formalności prawnych).
Termin realizacji działania 2	Działanie ciągłe
Koordynator działania	Wydział Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki
Działanie 3	Doradztwo przy zakładaniu form organizacji pozarządowych (stowarzyszenia, fundacje)
Miernik oceny działania 3	Liczba udzielonych porad.
Termin realizacji działania 3	Działanie ciągłe
Koordynator działania	Wydział Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki

Obszar strategiczny	Rozwój społeczny
Program RS5	Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego
Opis programu	
Działanie 1	Ochrona dzieci i młodzieży przed patologiami
Miernik oceny działania 1	- Tworzenie miejsc aktywnego spędzania wolnego czasu np. boiska osiedlowe, kluby osiedlowe i siłownie, kawiarenki internetowe - Objęcie opieką rodziny patologiczne - Zdecydowane reagowanie na zachowanie chuligańskie
Termin realizacji działania 1	Ciągły
Koordinator działania 4	Naczelnik Sekcji Prewencji KPP Dyr. Powiatowego Zespołu Edukacji Dyr. Wydziału Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki
Działanie 2	Ograniczanie zjawisk kryminologicznych, chuligaństwa i wandalizmu
Miernik oceny działania 2	-Rozbudowa i modernizacja systemu monitoringu wizyjnego miasta -Tworzenie stref bezpieczeństwa w miejscach publicznych -Skrócenie czasu reakcji na zdarzenia
Termin realizacji działania 2	Ciągły
Koordinator działania 4	Naczelnik Sekcji Prewencji KPP Burmistrz Miasta Sochaczew
Działanie 3	Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym
Miernik oceny działania 3	-Instalowanie fotoradarów -Eliminowanie z ruchu pojazdów niesprawnych -Działanie edukacyjne w szkołach na temat: bezpieczne korzystanie z dróg
Termin realizacji działania 3	Ciągły
Koordinator działania 4	Wydział Komunikacji i Transportu Naczelnik Ruchu Drogowego KPP
Działanie 4	Wprowadzenie do realizacji program „Bezpieczny Powiat Sochaczewski latach 2007-2010”

Miernik oceny działania 4	
Termin realizacji działania 4	2008-2010
Koordinator działania 4	Wydział Komunikacji i Transportu Naczelnik Ruchu Drogowego KPP

Obszar strategiczny	Obszar społeczny
Program RS6	Poprawa warunków obsługi mieszkańców powiatu
Opis programu	Większość budynków publicznych ma niski standard. Są niedoinwestowane i nie mają rozwiązań komunikacyjny dla niepełnosprawnych. Należy podejmować działania zmierzające do poprawy standardów obsługi klienta.
Działanie 1	Remont pomieszczeń dla potrzeb wydziałów Starostwa w budynku na ul. Piłsudskiego
Miernik oceny działania 1	Dostosowanie budynku na ul. Piłsudskiego do potrzeb wydziałów Starostwa Powiatowego i ułatwienie dostępu dla osób niepełnosprawnych.
Termin realizacji działania 1	2008 rok
Koordinator działania	Starostwo Powiatowe
Działanie 2	Budowa e-administracji w Starostwie Powiatowym
Miernik oceny działania 2	Ułatwienie kontaktu z urzędem poprzez umożliwienie dostępu interesantom droga elektroniczną
Termin realizacji działania 2	2008-2010
Koordinator działania	Starostwo Powiatowe
Działanie 3	Prace remontowe w szpitalu powiatowym oraz pomoc w zakupie aparatury medycznej
Miernik oceny działania 3	Poprawa obsługi mieszkańców i dostosowanie do wymogów ustawowych-standardów
Termin realizacji działania 3	Działanie ciągłe
Koordinator działania	ZOZ Szpitala Powiatowego w Sochaczewie

Obszar strategiczny	Rozwój społeczny
Program RS7	Rozwijanie kształcenia ponadgimnazjalnego i specjalnego

Cele szczegółowe	Podwyższenie standardów nauczania - poprawa warunków kształcenia
Opis celu szczegółowego	Zapewnienie odpowiedniej organizacji jednostek oświatowych i poprawa infrastruktury edukacyjnej jest podstawowym elementem zapewnienia właściwych warunków kształcenia, dającym możliwości dalszego rozwoju. Należy przeprowadzić niezbędne inwestycje oraz ciągle podnosić standardy nauczania poprzez stałą modernizację bazy materialnej szkół i placówek oświatowych.
Działanie 1	Inwestycje oświatowe zgodnie w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym
Miernik oceny działania 1	Terminowa realizacja prac inwestycyjnych
Termin realizacji działania 1	Zgodnie z WPI
Koordynator działania	Wydział Rozwoju, Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska w Starostwie Powiatowym w Sochaczewie
Działanie 2	Utworzenie Sochaczewskiego Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego
Miernik oceny działania 2	Bogata oferta edukacji zawodowej młodzieży i osób dorosłych
Termin realizacji działania 2	1 września 2012 r.
Koordynator działania	Powiatowy Zespół Edukacji w Sochaczewie
Działanie 3	Powołanie Powiatowego Ośrodka Edukacji Specjalnej
Miernik oceny działania 3	Wzrost oferty w zakresie edukacji osób niepełnosprawnych
Termin realizacji działania 3	1 września 2009 r.
Koordynator działania	Powiatowy Zespół Edukacji w Sochaczewie
Działanie 4	Stać modernizacja bazy materialnej placówek oświatowych
Miernik oceny działania 4	Spełnienie wymogów ustawowych
Termin realizacji działania 4	Praca ciągła
Koordynator działania	Wydział Rozwoju, Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska w Starostwie Powiatowym w Sochaczewie
Działanie 5	Modernizacja infrastruktury sportowej w placówkach oświatowych
Miernik oceny działania 5	Wzrost liczby obiektów sportowych
Termin realizacji działania 5	1 września 2013 r.
Koordynator działania	Wydział Rozwoju, Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska w Starostwie Powiatowym w Sochaczewie

Obszar strategiczny	Rozwój społeczny
Program RS8	Rozwijanie kształcenia ponadgimnazjalnego i specjalnego
Cele szczegółowe	Podnoszenie jakości i poziomu nauczania oraz dostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy
Opis celu szczegółowego	Na jakość i poziom nauczania największy wpływ ma proces stałego doskonalenia kadry pedagogicznej przy zapewnieniu jej odpowiednich narzędzi pracy z uczniem. Odpowiednie motywowanie uczniów do osiągania coraz lepszych wyników oraz proponowanie atrakcyjnej oferty edukacyjnej, w tym przede wszystkim w szkołach dla dorosłych przyczynia się w dążeniu do podnoszenia poziomu nauczania.
Działanie 1	Upowszechnianie wśród nauczycieli nowoczesnych metod nauczania – doskonalenie zawodowe
Miernik oceny działania 1	Liczba nauczycieli uczestniczących w formach doskonalenia zawodowego
Termin realizacji działania 1	Praca ciągła
Koordynator działania	Powiatowy Zespół Edukacji w Sochaczewie
Działanie 2	Wyposażenie pracowni przedmiotowych w nowoczesne pomoce dydaktyczne i naukowe
Miernik oceny działania 2	Wzrost liczby pracowni przedmiotowych
Termin realizacji działania 2	Praca ciągła
Koordynator działania	Powiatowy Zespół Edukacji w Sochaczewie
Działanie 3	Organizacja różnorodnych konkursów i olimpiad przedmiotowych jako ważnego czynnika wzmacniającego motywację do osiągania dobrych wyników w nauce
Miernik oceny działania 3	Wzrost uczestników
Termin realizacji działania 3	Praca ciągła
Koordynator działania	Powiatowy Zespół Edukacji w Sochaczewie
Działanie 4	Prowadzenie bieżącej analizy i prognoz lokalnego rynku pracy
Miernik oceny działania 4	Dokonanie naboru do nowych szkół zawodowych
Termin realizacji działania 4	Praca ciągła
Koordynator działania	Powiatowy Urząd Pracy w Sochaczewie

Obszar strategiczny	Rozwój społeczny
Program RS9	Rozwijanie kształcenia ponadgimnazjalnego i specjalnego
Cele szczegółowe	Motywowanie do rozwoju intelektualnego uczniów oraz rozbudzanie w nich wszechstronnych zainteresowań poznawczych
Opis celu szczegółowego	Działania zmierzające do osiągnięcia wszechstronnego rozwoju uczniów szkół ponadgimnazjalnych sprzyjają rozwojowi zasobów ludzkich, przyczyniając się do zwiększenia konkurencyjności w regionie. Cel realizowany będzie poprzez stworzenie mechanizmów wsparcia młodzieży uzdolnionej, pokonywania barier ekonomicznych w edukacji, walki z patologią oraz rozwój wymiany zagranicznej młodzieży.
Działanie 1	Realizacja Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Uczniów Szkół Ponadgimnazjalnych
Miernik oceny działania 1	Rosnąca liczba stypendystów
Termin realizacji działania 1	Praca ciągła
Koordinator działania	Powiatowy Zespół Edukacji w Sochaczewie
Działanie 2	Nawiązywanie współpracy z odpowiednimi placówkami oświatowymi innych państw dla umożliwiania młodzieży szerokiej wymiany z ich rówieśnikami z tych państw
Miernik oceny działania 2	Liczba szkół prowadzących wymianę zagraniczną
Termin realizacji działania 2	Praca ciągła
Koordinator działania	Powiatowy Zespół Edukacji w Sochaczewie
Działanie 3	Powszechne włączanie się wszystkich placówek oświatowych w realizację programów walki z uzależnieniami
Miernik oceny działania 3	Wzrost poczucia bezpieczeństwa w szkołach
Termin realizacji działania 3	Praca ciągła
Koordinator działania	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sochaczewie
Działanie 4	Wspieranie edukacji uczniów napotykających na bariery ekonomiczne
Miernik oceny działania 4	Wzrost zdawalności egzaminów maturalnych
Termin realizacji działania 4	Praca ciągła
Koordinator działania	Powiatowy Zespół Edukacji w Sochaczewie

Obszar strategiczny	Rozwój środowiska naturalnego
Program RŚN1	Poprawa warunków gospodarowania odpadami poprzez zmniejszenie ilości powstających odpadów oraz lepsze wykorzystanie wyprodukowanych odpadów na terenie powiatu
Opis programu	
Działanie 1	Przygotowanie programu zagospodarowania odpadów
Koordynator działania 1	Wydział Rozwoju , Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego w Sochaczewie
Działanie 2	Opracowanie programu zagospodarowania padliny
Koordynator działania	Wydział Rozwoju, Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego w Sochaczewie
Działanie 3	Zorganizowanie wspólnej akcji z samorządami gmin informacyjno promocyjnej na rzecz powszechnej zbiórki odpadów (celem zorganizowania referendum w gminach)
Koordynator działania	Wydział Rozwoju, Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego w Sochaczewie
Działanie 4	Przygotowanie programu promocji dla pozyskiwania surowców wtórnych wśród mieszkańców powiatu
Koordynator działania	Wydział Rozwoju, Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego w Sochaczewie
Działanie 5	Organizowanie akcji na rzecz likwidacji dzikich wysypisk śmieci
Koordynator działania	Wydział Rozwoju, Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego w Sochaczewie
Działanie 6	Opracowanie programu likwidowania i wymiany eternitu na budynkach
Koordynator działania	Wydział Rozwoju, Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego w Sochaczewie

Obszar strategiczny	Rozwój środowiska naturalnego
Program RŚN2	Poprawa i ochrona jakości wód należących do zlewni rzeki Bzury
Działanie 1	Opracowanie szczegółowego programu ochrony zlewni Bzury (Program Bzura Plus) i włączenie się do programu Bzura
Koordynator działania 1	Wydział Rozwoju, Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego w Sochaczewie

Obszar strategiczny	Rozwój środowiska naturalnego
Program RŚN3	Poprawa stanu jakości ochrony środowiska naturalnego w powiecie sochaczewskim.
Działanie 1	Przygotowanie strategii ochrony środowiska naturalnego w powiecie sochaczewskim
Koordynator działania 1	Wydział Rozwoju, Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego w Sochaczewie
Działanie 2	Organizowanie akcji w lokalnych mediach popularyzujących programy rolno- środowiskowe
Koordynator działania	Wydział Rozwoju, Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego w Sochaczewie

8.2 ANALIZA POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO POWIATU SOCHACZEWSKIEGO

Potencjał rozwojowy Powiatu oceniono w sposób następujący: Do każdej cechy dołączono kolumnę z opisaną „możliwością zmiany” danej cechy w skali: 0 – brak możliwości zmiany, 1 – niewielka możliwość zmiany, 2 – duża możliwość zmiany. Niektóre cechy, dla których nie ma możliwości zmiany lub samorząd nie posiada instrumentów wpływu (wartość 0) pominięto w analizie. Ponadto wprowadzono 2 zmienną, którą jest możliwość finansowania rozwoju spoza budżetu powiatu. W przypadku tej zmiennej wartość 1 - oznacza niewielkie możliwości, 2 – pewne możliwości i 3 – duże możliwości zewnętrznego finansowania niekomercyjnego. Brane były pod uwagę takie formy pozyskania środków jak: środki UE, partnerstwo publiczno – prywatne i możliwość pozyskania inwestorów. Wskaźnik potencjału rozwojowego dla poszczególnych cech określa wzór,

$$Wpr = W_c \times M_z \times M_f$$

gdzie:

Wpr – Wskaźnik potencjału rozwojowego,

Wc - Waga cechy (z bilansu strategicznego, tabele 7-9),

Mz - możliwości zmian (1 - 2),

Mf - możliwości finansowania (1-3).

8.2.1 Potencjał rozwojowy w obszarze rozwoju społeczności lokalnej.

Tabelaryczne zestawienie cech dla omawianego obszaru prezentuje tabela 23.

Tabela 26. Bilans strategiczny - potencjał rozwojowy w obszarze rozwoju społeczności lokalnej

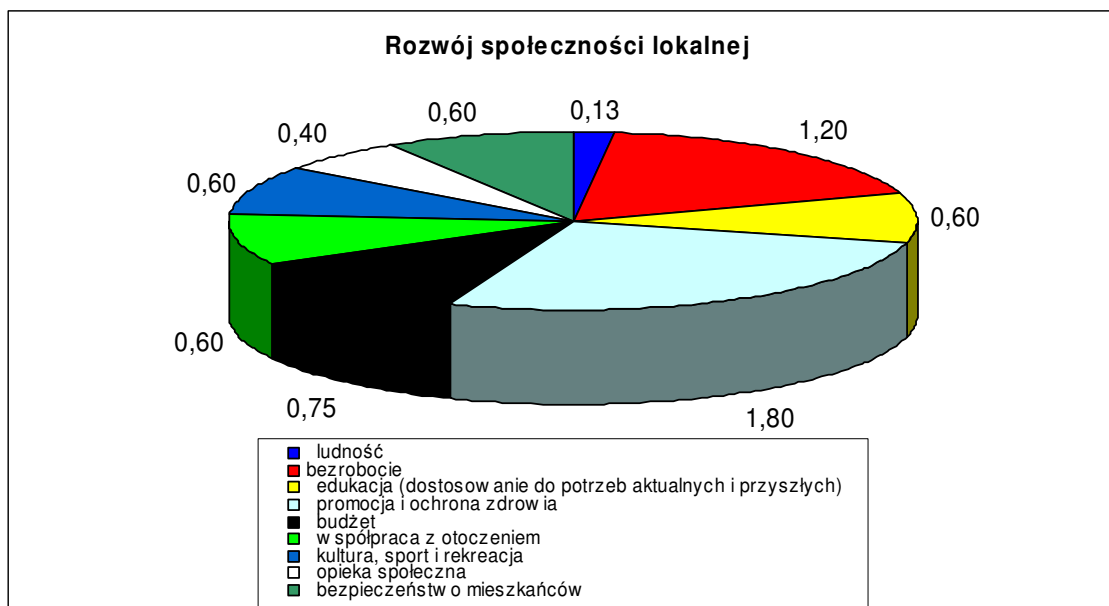
I	Rozwój społeczności lokalnej	wartość
I/1	ludność	0,13
I/2	bezrobocie	1,20
I/3	edukacja (dostosowanie do potrzeb aktualnych i przyszłych)	0,60
I/4	promocja i ochrona zdrowia	1,80
I/5	budżet	0,75
I/6	współpraca z otoczeniem	0,60
I/7	kultura, sport i rekreacja	0,60
I/8	opieka społeczna	0,40
I/9	bezpieczeństwo mieszkańców	0,60

Źródło: analiza Inwest Consulting SA

Aby pokazać największe możliwości zaprezentowano potencjał w postaci wykresu 4.

Wykres 4. Bilans strategiczny - potencjał rozwojowy w obszarze rozwoju społeczności lokalnej

Źródło: analiza Inwest Consulting SA

Wykres prezentuje wyraźnie, że największy potencjał rozwojowy Powiatu Sochaczewskiego zawarty jest w możliwości oparcia się o:

- Promocję i ochronę zdrowia,
- Poprawiającą się sytuację na rynku pracy.

8.2.2 Potencjał rozwojowy w obszarze stanu środowiska

Ze względu na niewielką zależność od aktywnych działań w tym obszarze oceniono tylko kilka cech. Przedstawiono tę analizę w tabeli 24.

Tabela 27. Bilans strategiczny - potencjał rozwojowy w obszarze stanu środowiska

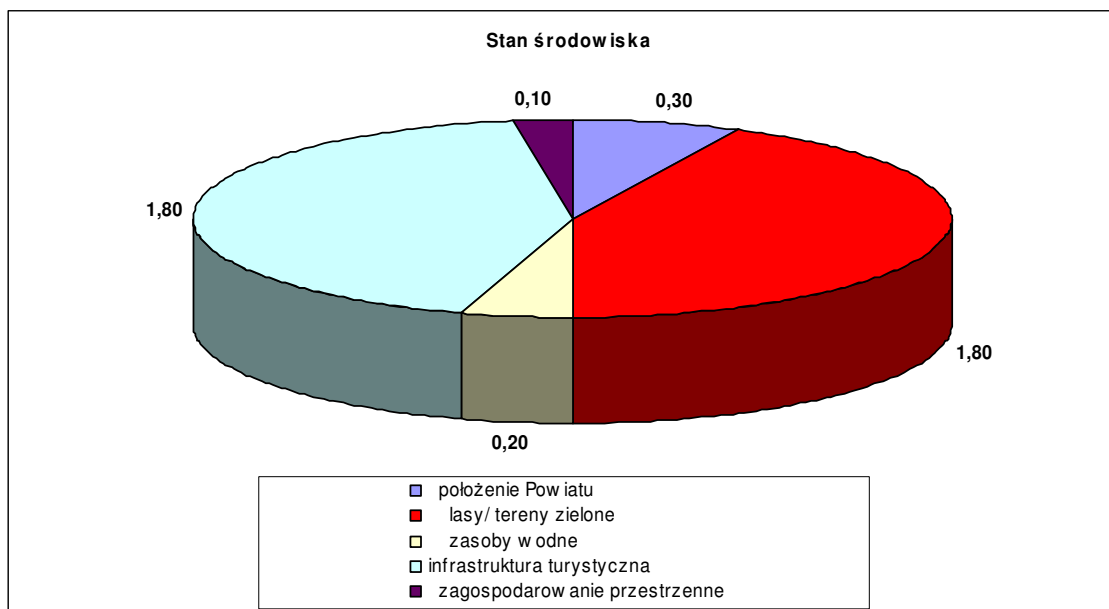
II	Stan środowiska	wartość
II/1	położenie Powiatu	0,30
II/2	las/ tereny zielone	1,80
II/4	zasoby wodne	0,20
II/5	infrastruktura turystyczna	1,80
II/6	zagospodarowanie przestrzenne	0,10

Źródło: analiza Inwest Consulting SA

Podobnie zaprezentowano potencjał obszaru na wykresie 5.

Wykres 5. Bilans strategiczny - potencjał rozwojowy w obszarze stanu środowiska

Źródło: analiza Inwest Consulting SA

Największy potencjał rozwojowy Powiatu Sochaczewskiego w obszarze środowiskowym tkwi w możliwościach wykorzystania lasów i terenów zielonych oraz w rozwoju infrastruktury turystycznej.

8.2.3 Potencjał rozwojowy w obszarze rozwoju gospodarczego

Rozwój gospodarczy jest najważniejszym dla wzrostu dobrobytu mieszkańców. Zarówno bezpośredni skutek (spadek bezrobocia) jak i pośredni (wzrost wpływów z podatków) powoduje, że rozwój tego obszaru ma zwielokrotniony wpływ na rozwój powiatu. Prezentacje potencjału rozwojowego zawarto w tabeli 25.

Tabela 28. Bilans strategiczny - potencjał rozwojowy w obszarze rozwoju gospodarczego

III	Rozwój gospodarczy	wartość
III/1	Infrastruktura wodno - kanalizacyjna	0,50
III/2	gazowa	0,50
III/3	drogi (połączenia zewnętrzne)	1,80
III/4	komunikacja lokalna (w tym piesza/ rowerowa)	1,40
III/5	komunikacja publiczna	0,40
III/6	telekomunikacja	0,60
III/7	media energetyczne	0,30

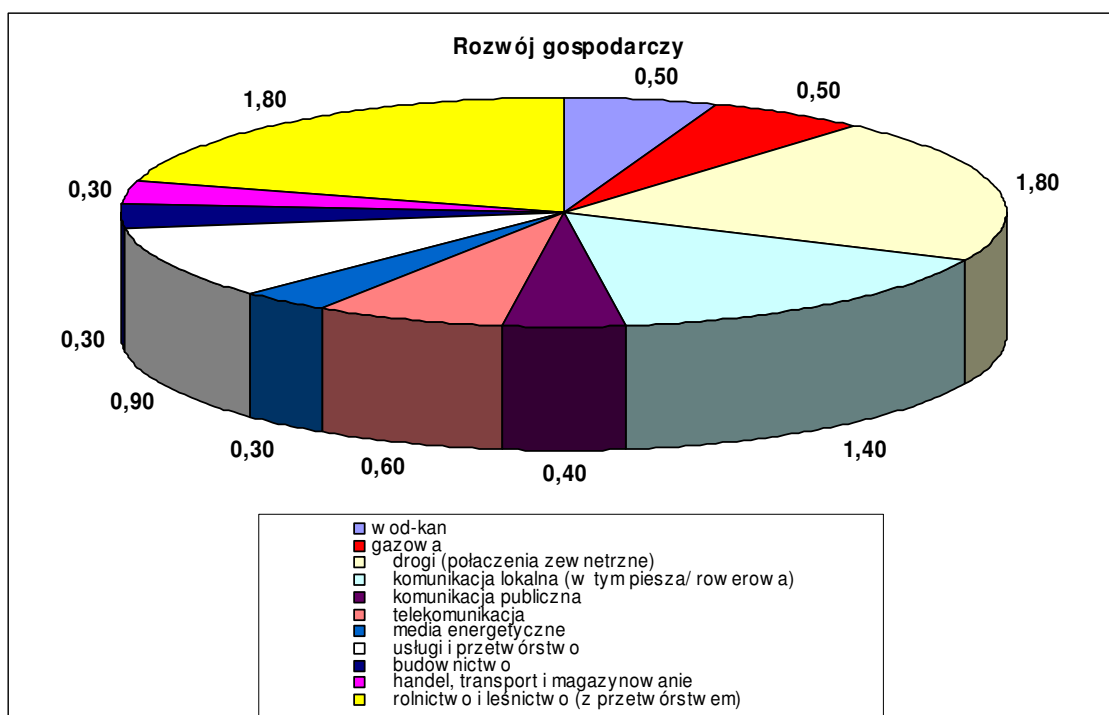

III/8	usługi i przetwórstwo	0,90
III/9	budownictwo	0,30
III/10	handel, transport i magazynowanie	0,30
III/11	rolnictwo i leśnictwo (z przetwórstwem)	1,80

Źródło: analiza Inwest Consulting SA

Graficzna prezentacja potencjału rozwojowego zaprezentowana została na wykresie 6.

Wykres 6. Bilans strategiczny - potencjał rozwojowy w obszarze rozwoju gospodarczego

Źródło: analiza Inwest Consulting SA

Wykres pokazuje, że największy potencjał rozwojowy Powiatu Sochaczewskiego w obszarze gospodarczym to rozwój rolnictwa i leśnictwa (z przetwórstwem) oraz wykorzystanie dróg i połączeń zewnętrznych. Dodatkowo źródłem możliwości są poszukiwania w obszarze rozwoju usług i przetwórstwa.

8.3 MACIERZ ANALIZY SWOT POWIATU SOCHACZEWSKIEGO

Cecha bilansowana	wartość	rynek pracy	promocja i ochrona zdrowia	las/ tereny zielone	infrastruktura turystyczna	drogi (połączenia zewnętrzne)	usługi i przetwórstwo	rolnictwo i leśnictwo (z przetwórstwem)	suma	zadłużenie	brak planów i infrastruktury zagospodarowania przestrzennego	infrastruktura kanalizacyjna	infrastruktura gazowa	suma
		1,20	1,80	1,80	1,80	1,80	0,90	1,80		0,75	0,10	0,50	0,50	
rynek pracy	0,40	0	0	0	0	0	2	1	1,20	0	0	0	0	0,00
edukacja (dostosowanie do potrzeb aktualnych i przyszłych)	0,30	1	0	0	0	0	1	1	0,90	0	0	0	0	0,00
promocja i ochrona zdrowia	0,45	0	0	0	0	1	0	0	0,45	0	0	0	0	0,00
las/ tereny zielone	0,45	1	0	0	2	1	0	2	2,70	0	0	0	0	0,00
gleby/ (bonitacja)	0,60	0	0	0	0	0	0	2	1,20	0	0	0	0	0,00
drogi (połączenia zewnętrzne)	0,60	1	0	0	1	0	1	1	2,40	0	0	1	1	1,20
rolnictwo i leśnictwo (z przetwórstwem)	0,60	2	0	0	0	1	1	0	2,40	1	0	0	0	0,60
									11,25					1,80
stan zobowiązań budżetowych	0,25	0	1	0	1	0	0	0	0,50	2	1	2	2	1,75
ludność	0,13	2	1	0	1	0	1	2	0,91	0	0	1	1	0,26
zagospodarowanie przestrzenne	0,05	0	0	0	2	0	2	2	0,30	0	0	2	2	0,20
kruszywa/ kopaliny	0,05	0	0	0	0	0	1	0	0,05	0	0	0	0	0,00
komunikacja lokalna	0,07	0	0	0	2	2	2	2	0,56	2	2	2	2	0,56
infrastruktura gazowa	0,05	0	0	0	1	0	1	0	0,10	1	0	1	0	0,10
									2,42					2,87

Źródło: analiza Invest Consulting SA

8.4 MACIERZ ANALIZY TOWS POWIATU SOCHACZEWSKIEGO

Cecha bilansowana	wartość	rynek pracy							suma	stan zobowiązań budżetowych						suma	
		edukacja (dostosowanie do potrzeb aktualnych i przyszłych)	promocja i ochrona zdrowia	lasy/ tereny zielone	gleby/ (bonitacja)	drogi (połączenia zewnętrzne)	rolnictwo i leśnictwo (z przetwórstwem)	ludność		zagospodarowanie przestrzenne	kruszywa/ kopaliny	komunikacja lokalna	infrastruktura gazowa				
		0,40	0,30	0,45	0,45	0,60	0,60	0,60		0,25	0,13	0,05	0,05	0,07	0,05		
rynek pracy	1,20	0	0	0	0	0	0	1	1	2,40	1	1	0	0	0	0	2,40
promocja i ochrona zdrowia	1,80	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0	0	0,00
lasy/ tereny zielone	1,80	1	0	0	0	0	0	1	2	7,20	0	1	0	0	0	0	1,80
infrastruktura turystyczna	1,80	1	0	0	2	0	0	0	0	5,40	1	1	0	0	0	0	3,60
drogi (połączenia zewnętrzne)	1,80	1	1	1	1	0	0	0	1	9,00	0	1	0	0	1	0	3,60
usługi i przetwórstwo	0,90	2	0	0	0	0	0	2	1	4,50	0	1	0	0	0	0	0,90
rolnictwo i leśnictwo (z przetwórstwem)	1,80	2	0	0	2	2	1	0	0	12,60	0	1	0	0	0	0	1,80
suma										41,10							14,10
zadłużenie	0,75	0	2	2	0	0	0	0	0	3,00	2	0	1	0	2	0	3,75
brak planów i infrastruktury zagospodarowania przestrzennego	0,10	0	0	0	0	0	0	0	2	0,20	0	0	2	0	2	2	0,60
infrastruktura kanalizacyjna	0,50	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	1	0	0	0	1	1,00
infrastruktura gazowa	0,50	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	1	0	0	0	1	1,00
										3,20							6,35

Źródło: analiza Inwest Consulting SA

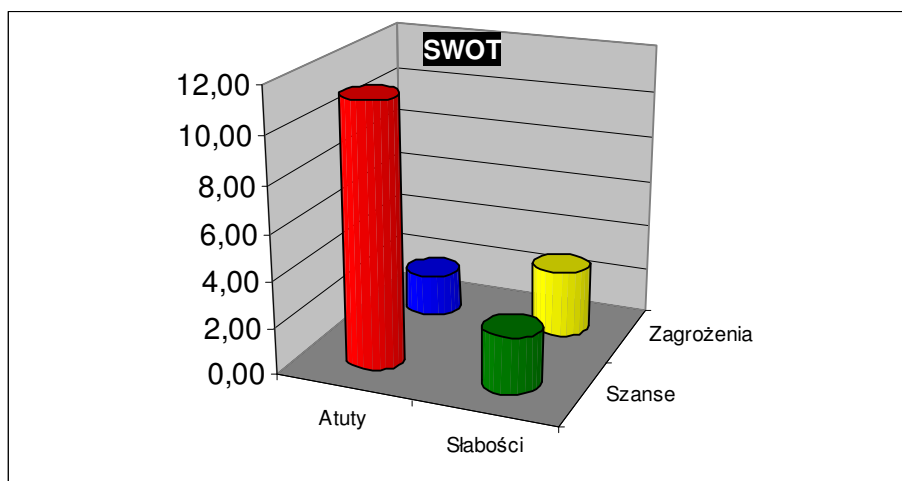
8.5 ANALIZA SWOT/TOWS

Zestawienie wartości interakcji dla poszczególnych par czynników stanowi wskazówkę do wyboru najkorzystniejszego wariantu strategii. Różne warianty strategii różnią się metodyką ich wdrażania, dostosowaną do ich charakteru, określoną dwoma podstawowymi czynnikami:

1. Wielkością potrzebnych środków na realizację strategii (i/lub poziomem ryzyka finansowego budżetu);
2. Intensywnością zmian (zakres programów, harmonogram przedsięwzięć itp.).

Na wykresie 7 przedstawiono analizę SWOT dla powiatu Sochaczewskiego (pełne macierze zawarte są w rozdziale załączniki).

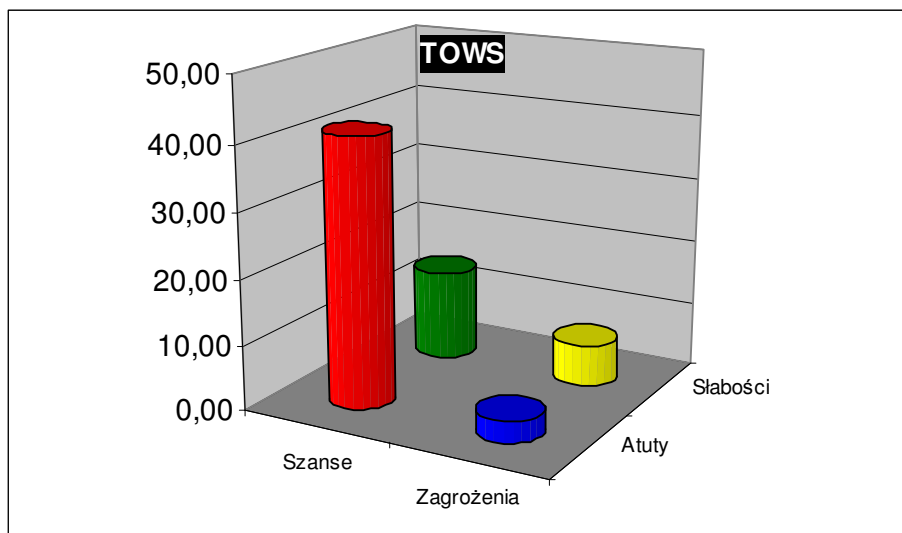
Wykres 7. SWOT Powiatu Sochaczewskiego

Źródło: analiza Inwest Consulting SA

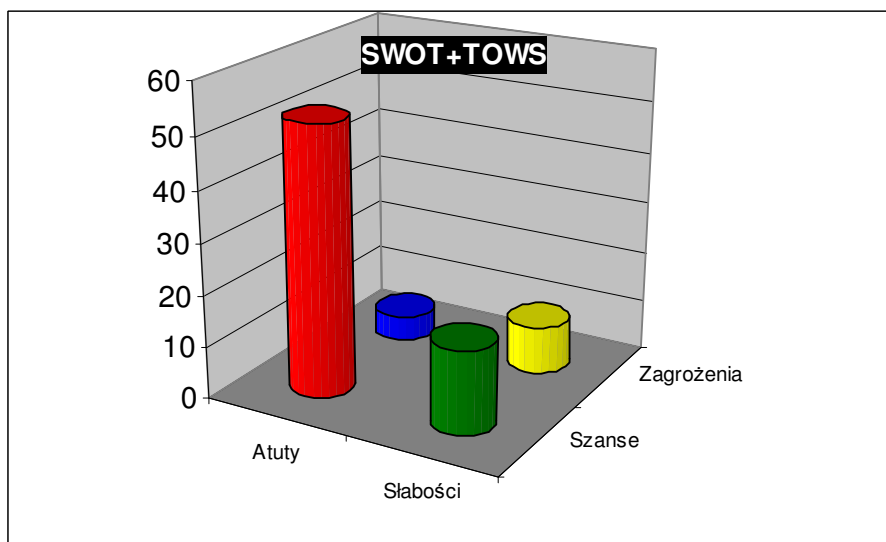
Wykres 8. TOWS Powiatu Sochaczewskiego

Źródło: analiza Inwest Consulting SA

Opracowano także zestawieniową analizę SWOT + TOWS. Jej wynik prezentuje wykres 9.

Wykres 9. SWOT/TOWS Powiatu Sochaczewskiego

Źródło: analiza Inwest Consulting SA